

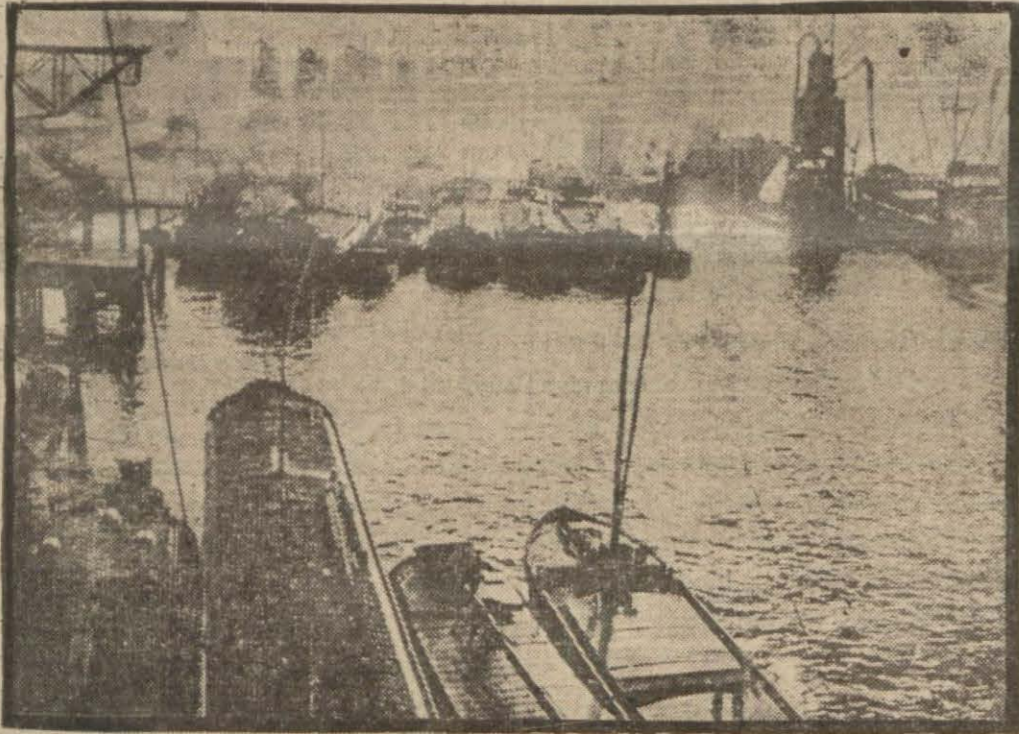

İngiliz - İtalyan ihtilâfı büyüyor!

İtalyan gazeteleri "Biz de Akdenizde kontrol tatbik ederiz,, diyorlar

İngilterenin kararına rağmen Rotterdamdaki kömür yüklü İtalyan vapurları hareket ettiler

İngiltere kararında ısrar ettiği için bu vapurların tevkifi bekleniyor!

Rotterdam limanının görünüşü

Roma 4 — İngiliz deniz kontrolü hakkındaki İtalyan protestosunda Alman kömürüne karşı ambargo tatbikine dair o-

lan kararın gayri megru mahiyeti ve vahameti kaydedilmekte, İtalyaya aid kö-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Finler son günlerde 17.000 maktul verdiler!

Bu kadar ağır zayıyla neticelenen mukavemetin sebebi geri hatlarda yapılan yeni istihkâm'ların betonlarının kurumasına imkân vermektir

Londra 4 (Hususi) — Helsinkiden bildiriliyor: Viborgdaki Fin ordusu, şehrin şimali garbisinde hazırlanmış olan yeni mevzilerine çekilmekte olmasına rağmen,

ardcı kuvvetleri elân şehri terketmişlerdir. Bu kuvvetlerle Sovyet kuvvetleri arasında kanlı çarpışmalar cereyan etmektedir. (Devamı 8 inci sayfada)

Erzincan zelzelesi neticesinde Karadenizin derinliklerinden petrol fişkiriyormuş!

İsviçrede çıkan «Schweizer Wochenzeitung» gazetesi yazıyor: Karadenizin Besarabya sahilleri yakınındaki suları kesif bir petrol tabaka ile örtülmüş bulunmaktadır. Bidayette, bu petrolun batmış olan büyük bir gemiden çıktığı tahmin edilmiş, fakat bilâhare bu faraziyenin doğru olmadığı anlaşılmıştır. Bazı âlimlerin iddiasına göre, Anadolu'daki son zelzeleler neticesinde, bu havalide Karadenizin suları altında kalan arz tabakasında varıklar hâsıl olmuştur ve denizin sathını kaplıyan petrol, işte bu varıklardan fişkirilmektedir.

İngiliz Başvekili Mısıra geliyor

Roma 4 (Hususi) — Peşter Loyd gazetesinin muhabiri bildiriyor: Kahirede çıkan «Ahrâm» gazetesinin Mısır diplomatik mehafilinden öğrendiğine göre, İngiliz harbiye nazırı Oliver Stenly ile başvekil Çemberlayn veya hariciye nazırı Lord Halifaks yakında Mısıra gelerek, buradaki dominyon askerlerini teftiş edeceklerdir.

(Devamı 8 inci sayfada)

İngiliz kabinesinde yeni değişiklikler yapılacakmış

Londra 4 (Hususi) — Associated Press muhabiri bildiriyor:

Henüz teyyüd etmeyen bazı şayialara göre, yakında İngiliz kabinesinde yeni değişikliklerin vukuu beklenmektedir. Bu meyanda, dominyonlar nazırı Ede nin daha faal bir mevkie getirileceği söylenmektedir.

İngiltere Kenyada tahşidat yapıyor

Londra 4 (Hususi) — Şarki Afrika'da İngiliz Kenyasında tecemmü eden müstemleke kuvvetleri, bugün Nairobi'den gelen yeni kıt'alarla takviye edilmişlerdir.

İki yüz askeri kamyonla tam teçhizatlı olarak Kenyaya muvafakat eden bu yeni kuvvetler, hiç bir arızaya uğramaksızın iki bin kilometre yol katetmişlerdir.

Bu seyyar ordu ile birlikte motörlü kıtaat ağır toplar, hava dafi topları, mitralyöz ve makineli tüfek müfrezeri de Kenyaya gelmişlerdir.

Bir Türkkuşu filosu memleket turuna çıkıyor

İzmir 4 (Hususi) — Bir Türkkuşu filosu Nisanda memleket içinde uzun bir tura çıkacak, bu arada İzmir'e, İstanbul'a, Adanaya uğriyacak, havacılık tezahürleri yapacaktır.

Bravo aslan güreşçilerimize!

Takımımız altıncı defa Balkan şampiyonu oldu

Müsabakalar dün gece bitti, güreşçilerimiz beş birincilik, bir ikincilik, ve bir üçüncülük ile şampiyonluğu muhafaza ettiler. İkinciliği Rumenler aldı

Kazandıkları birinciliklerle millî takımımızı Balkan şampiyonu yapan aslan güreşçilerimiz

Altıncı Balkan güreş şampiyonası dün gece yapılan müsabakalarla sonuçlanmış. Millî güreş takımımız 5 birincilik, 1 ikincilik ve 1 üçüncülük olarak 18 puanla altıncı defa Balkan şampiyonu oldu. (Devamı 8 inci sayfada)

Şekerin kilosuna 10 kuruş zam yapıldı

Koordinasyon heyetinin verdiği karar ve bunun esbabı mucibesi

Cumartesi günü öğleden sonra şehirde ellerinde stok bulunduran alıcılara şeker olmadığını söylemelerle başlayan şeker buhranı dün öğleye kadar bilfiil devam etmiştir. Cumartesi günü nereden ve nasıl ter-

reşüh ettiği anlaşılamiyan ve şeker şirketinin şeker vermemekte olduğu, şeker fiyatlarının yükseleceği şeklindeki şayialar halkı bakkallardan fazla şeker almağa sevk etmiş ve bu talepler karşısında bir (Devamı 8 inci sayfada)

İrfan âlemimizin büyük derdi:
İmlâ ve sarf meseleleri

Niçin(sarf) yerine(grammaire), (istilah) yerine(terim)?

İmlâ meselesinde yıllar süren bir zaman zıyandan sonra en büyük müşkülün halline teşebbüs edilirken neler düşünüyorum?

YAZAN

Halid Ziya Uşaklıgil

Üstad, yazı odasında
(Yazısı 6 ncı sayfanın 1, 2 ve 3 üncü sütunlarında)

Hergün

Nikbin olmak için çok
Sebeb yok, fakat bedbin
Olmakta da acele
Etmeyelim!

Ekrem Uşaklıgil

Gözlerimizin önünde yekdiğerini tamamlayan iki telgraf var, ikisi de Paristen gelmiş. Havas ajansı tarafından tebliğ edilmiştir.

Birincisinde söylenen şudur:

← Hitler - Wells mülakatında hemen yalnız Hitler söz söylemiştir. Wells sadece dinlemiş, vakit vakit not almıştır. Hitler Almanyanın hayat sahasından bahsetmiş, İngilterenin şiddetle aleyhinde bulunmuştu, İngiltereyi hem Avru-panın bugünkü vaziyetinden, hem har- benden mes'ul tutmuştu. Almanyanın ha- yat sahasına dokunulmamasını istemiş, ve İngilterenin deniz hakimiyetine nihayet verilmesi lüzumundan bahsetmiştir. Bun- ların hülâsası Alman hegemonyası ve Prusya militarizmidir.

Gözlerimizin önünde duran telgrafların ikincisinde de şöyle deniliyor:

— Amerika hariciye nezareti müste- şarının ziyareti münasebetile Bay Hit- ler; von Ribentrop, Göbels ve Göring vasıtasile Almanyanın sulh şartlarını tekrar etmiştir. Bu şartlar şunlardır:

- 1) Merkezi Avrupada Alman hege- monyasının tasdiği.
- 2) Çeko-Slovakya statüsünün idamesi.
- 3) Alman kontrolünde bir Polonya devletinin ihdası.
- 4) Danzig koridorunun kaldırılması.
- 5) Eski Alman müstemlekelelerinin iadesi.

Bay Hitler de Amerikalı müsteşarla konuştuğu zaman bu noktalar üzerinde ısrar etmiştir.

Gözlerimizin önünde duran bu iki tel- grafin muhteviyatı hakiki vaziyeti ifade eder mi, etmez mi? Düşünmeden evvel hafızamıza müracaat edersek, daha on beş gün evvel bütün dünya gazetelerinde çıkmış olan bir Amerika telgrafını hatırlarız. O telgrafta takriben şöyle söyleniyordu:

← Amerika hariciye müsteşarının vazifesinde muvaffak olabilmesi için ko- nuştuklarının tamamen mahrem kalması şarttır. Amerika cümhurreisi bu husus- ta kendisine talimat vermiştir.

Mistr Wells seyahati esnasında top- hyableceği intibaları ve alâkadar hü- kümet reisleri tarafından kendisine mah- rem olarak yapılabilecek tevdiatı avde- tinde yalnız Amerika cümhurreisine bil- direcektir.

Eğer yanıtlıyorsak bu telgraf Mistr Wells'in hareketi arifesinde Amerika har- iciesi tarafından negredilen resmî, ya- hud yarı resmî tebliğe istinad ediyordu.

Aradan geçen müddet zarfında seya- hatı bütün dünya tarafından merak, alâ- ka, hattâ endişe ile takip edilen zat yola çıktı. 7 gün süren bir yolculuk yaptı ve nihayet Napoliye çıktığı zaman da yüz- lerce gazeteci tarafından karşılandı. Mistr Wells'in bu meslekdaşlara söyledi- ği tek bir cümledir. Bu cümleyi o zaman telgraflar getirmişti, biz yazmıştık. Şim- di tekrar edelim. Mistr Wells sadece:

— Gazeteci baylar, Amerikaya dönün- ciye kadar size söyleyeceğim hiç bir şey olmayacaktır.

Fakat işte bu kat'i karara rağmen şim- di gözlerimizin önünde duran telgrafları okuyarak öğreniyorsunuz ki, Amerika hariciye müsteşarının Alman devlet nicali ile yaptığı mülâkatlar bütün tafsilâtî'e şüyu bulmuştur. En küçük teferrüatına varıncaya kadar anlaşılmuştur.

O halde hükmediyorsunuz ki, Amerika hariciye müsteşarı Berlin'e vardığı zaman kendisine verilmiş olan emri unuta- rak konuştuklarını anlatmış, yahud da Alman nicali tarafından ifşaatta bulunul- muş, veya bir gazete tarafından mülâ- katların yapılacağı salona gizli mikro- fonlar konularak konuşulanlar dinlen- miş, bütün teferrüatla zapt edilmiş, son- ra yazılmıştır.

Böyle abes bir şey olmaz.

Hakikat şudur ki, gazeteci Alman dev- let reisinin birkaç gün evvel söylediği nutuktan ilham alarak Her Hitlerin ne istemiş olabileceğini tahmine çalışmış, bir şekil bulmuş, bulduğu şekli işaade men- faat görmüş ve yazmış aynen iktibas eden harb harici memleketin gazetecisini de:

— Hayır sulhten hiç bir ümid kalmadı. hükümünü vermeye sevk etmiştir.

Hakikat şudur ki, Alman devlet reisi-

Resimli Makale:

Bir İngiliz kaidesi

İngiliz adliyesinde esaslı bir kaidedir:

— Bir masumu mahkûm etmektense bile bile mücrimi beraet ettirmek yektir, derler.

Kabahatliye ceza vermemiş olmak insanı müteessir ede- mez, fakat kabahatsiz cezalandırmanın vereceği vicdan azabını ancak ölüm paklar.

SÖZ ARASINDA

Bir İngiliz askeri
Cepheye giderken
Neler götürür?

Bir İngiliz askeri, garb cephe- sine giderken yanında neler götürür? diye merak ederseniz, bu resim size kâfi derecede malûmat verir. Her yerde eğ- lencesini arıyan asker kitarsız yapamadığı gibi, yoldaşlık ettiği bulunduğunu da birlikte almayı ihmal etmiyor.

Bin bütün isteklerini, bütün hayalle- rini, ve bütün ümidlerini hepimiz ayrı ayrı tahmin edebiliriz, yalnız Alman dev- let reisinin 6 aylık tecrübeden sonra ha- kikat'e karşılıncaya isteğin, hayalin ve ü- midin ne kadarından vazgeçmiş olabile- ceğini yalnız kendisi bilir, Amerika cüm- hurreisinin hususî memuru karşısında düşüncelelerinin hangi kısmını söylemeyi doğru bulduğu ise ancak harbin hita- mindan sonra anlaşılacaktır. Harb esna- sında harb gazetesini okumayı bilmek lâ- zımdır. Nikbin olmak için ortada, harbin henüz başlamamış olduğundan gayri hiç bir sebep göremiyoruz, fakat bedbin ol- makta da isticâl etmiyelim.

Ekrem Uşaklıgil

Hergün bir fıkra

Ayakkablarımı dışarda bıraktım

On yedinci asırda Fransa edebiyat âleminde çok meşhur olan Madam dö Rekanier bir yaz günü salonunda bulunan misafirlerden birinin ayak- larının koktuğunu hissetmişti. Daki- kadan dakikaya koku artıyordu. Gü- zel ve güzel olduğu kadar da spiritüel olan madam, ayakları kokan misafi- rine:

— Ayakkabılarınızın cilâsı fena ko- kuyor.

Dedi, misafir ayağa kalktı:

— Şimdi hallederim madam.

Salondan çıktı. Ve biraz sonra ço- raplarıyla içeri girdi:

— Ayakkabılarımı dışarıda bırak- tam.

Bahriye hizmetinde
Bulun n l e'ınlar

Kadınların her hizmeti ifa eyliyecek kabiliyette oldukları bugün tahakkuk et- miştir. İngilterede doktor olan kadınla- rın sayısı hergün artmaktadır. Bugün ad- dedleri 4263 ü bulmuştur. Avrupadaki kadın avukatların sayısı 70.000 olarak tesbit edilmiştir.

Son zamanlarda kadınlar bahriyeye de intisab eylemektedirler.

Sovyet Rusyada nehirlerde bulunan mavnalarda çalışan kadınların sayısı 22.300 dür.

Kabotaj gemilerinde ve uzun sefer ge- milerinde çalışanların sayısı ise 8.670 dir. Bunlar içinde 400 ü kaptanlık yapma- ktadır.

Bir İngiliz bahriye memuasının yaz- dığına göre şimdiye kadar kadın kaptan- lar içinde vapurunu batıran olmamıştır.

Bu 400 Sovyet kaptanı içinde harb ge- milerinde bilfiil vazife alanlar da bulun- maktadır. Bunlar bahriye fenninin en vüksek derecesinde tahsil görmekte dir.

Ruzveltin Vatikan
Müessesli Papanın
Huzurunda

Ruzvelt tarafından muharib devletler arasında siyasî sondajlarda bulunmaya memur edilen Amerika hariciye müste- şarı Welles ile birlikte Romaya gelen, Ruzveltin Vatikan nezdindeki fevkalâde müessesli, Papaya şefinin şahsî bir me- saajını vermiştir. Burada Papayı bu me- saajı okurken görüyorsunuz.

Amerikada yerleşmek
istiyen 310.000
Avrupalı var!

Avrupadaki son vaziyetler dolayısıyla Amerikada yerleşmek arzusunda bulu- nanların sayısı gitgide artmaktadır. 1939 senesi Teşrinisanisinden 1940 senesi Şu- bat başlangıcına kadar Amerikada yer- leşmek arzusunu izhar eden ve bu yolda teşebbüslere girişenlerin sayısı 310.000 i bulmuştur. Bunlar Amerika hükûme- tinden vize talep eylemişlerdir. Amerika hükûmeti bu miktardan ancak 27.370 kişiye vize vermiştir.

Amerikadaki Alman tebaasının sayısı pek fazla olduğundan üç sene müddetle Alman tebaası muhacereti kabul edil- miyecektir.

Amerikaya yerleşmek istiyen 51.000 Çekoslovaklardan ancak 2.874 ü kabul edil- miştir. 150.000 Polonyalıdan da 33.000 i kabul edilmiştir.

Sözün kısası

Şopen'in ka'bi

E. Ekrem Talu

Sekiz yıl kadar evvel, mazlum Polonya- nın payitahtında bulunduğum sıra- larda, gelmiş geçmiş müzisyenlerin belki de en hassası olan Şopen'in Lazienki parkında, ki heykelinin dibinde saatlerce wecd içinde kalmadan haz duyardım.

Garb musikisile, hattâ alelittak musiki ile istinasa başladığım andan itibaren, görüm- de bu büyük oâhiye karşı başlıbaşına bir kö- şe ayırmıştım.

Onun nağmeleri, bilmem nedense, bana pek munis gelirdi. Herbirinde gizli bir hü- kırık, soneuz bir hicranın dinmeyen elemi ni sezirdim.

Şopenin memleketine gidip de, bir iki sene oturduktan sonra o nağmelerin hususiyetini daha iyi anladım. İlahî bestekâr, kırkıncı yılına varmadan tükenen ömründe, daima ve daima, istiklâlden mahrum vatanının hitmîyen elemelerini terennüm etmişti. Onun muhalled «Ölüm marşı» bile, mazlum Leh milleti için ibda olunmuş bir mersiye den baş- ka bir şey değildi.

Bir gün, beni Varşovalı dostlarım, oradaki mâbedlerden birine götürüp, içeride, bir hücrenin rafında duran, zamanla kararmış, gümüş bir vazo gösterdiler: İçinde, büyük bestekârın, gurbette hep vatan hasretile yapıp tutmuş hassas kalbi varmış. Polon- ya istiklâline kavuşur kavuşmaz, o kalbi bu- raya, bu vatan köşesine getirip koymuşlar. Şayed bu dünyanın ötesinde başka bir âlem varsa, ve o âleme intikal edenler hâlâ her- haengi bir duygu taşıyorlarsa, Şopenin de muztarib ruhu bu suretle şadolsun diyeli.

Evvelisi gün kısacık bir ajans haberi bu kıymetli emanetin mahfuz bulunduğu iki kat mukaddes mâbede bir düşman bombasının isabetini bildiriyordu.

Bu bomba, yalnız kiliseyi tahrib ile kalma- mış. Şopenin kalbini taşıyan mahfazayı da patlatmış, ve ihtimal ki, ikinci defa vatan- sız kalan o büyük kalbin rimadını da etrafa savurmuş...

Zavalı Şopen! Ve zavalı aslı Polonya! Anı ile evlâd, meğer birbirinize ne türlü bağı imişiniz ki mukadderatta bile ayrılmadınız. Birinizin musibetine diğeriniz de iştirakten geri kalamadınız.

Yakinen biliyorum: Polonezlerin, Noktürn, lerin ve «Ölüm marşı» nun dâhi mübdiî yar- dunun elim serencamına lâkayud kalamadı. Onun vatan aşkile yüğurmuş kalbi bu mü- kerrer öksüzlüğe dayanamadı. Onu parçak- yan düşman bombası değildi...

O, son ve ilâhî bir feryadla kendi parça- landı ve tapındığı şehrin harabeleri arasına karıştı.

Son ve ilâhî bir feryad!
Heyhat ki biz onu duymadık, kimbilir ne kadar ulvî, ne kadar güzeldi!

E. Ekrem Talu

2.894 aşk mektubu
ve 1.200.000 şiir

Anlatacağımız vak'a tamamen doğrudur: Trakyada Gümülcüneye Maruf Rum tüccarlarından birinin Ksantip adında on yedi yaşında ve fevkalâde güzel bir kızı apandisitlen ameliyat olmak üzere babası tarafından Atınaya götürülmüş, Fakat ameliyattan sonra kız şöyle sayık- lamağa başlamış:

— Panayot! Panayotum! Neredesin? Gel yanma! Beni yalnız bırakma!...

Bu vaziyet karşısında kızın anne ve babası telâşa düşmüşler, ameliyattan sonra Gümülcüneye avdet edilince kız sıkı bir tarassud altında bulundurmağa başlamışlardı. Buna rağmen kızın oğ- lanla mektublaşmasına mâni olamamış- lardı.

Nihayet tarassud ağırlaşmağa başla- yınca aşklar Selâniğe kaçmağa karar vermişler, fakat yakalanmışlardı.

Kızın aşığı Panayot gazeteci lere aşkının Romeonun aşkını te- cavüz ettiğini, sevişmeğe başladığı an- dan itibaren sevgilisinden tam 2894 mektub aldığını söylemiş, mektubları ihtiva eden paketleri göstermiştir.

Aşk Panayot bu müddet zarfında kız- ı 1.200.000 şiir göndermiş olduğunu da ilâve etmiştir.

TAKVİM

MART											
Rumi sene	5				Arabi sene						
1365					1369						
Şubat	Resmî sene				Kasım						
21	1940				119						
SALI											
LUNES						IMSAK					
S.	D.	Muharrem				S.	D.				
6	18	25				4	55				
12	24					10	45				
YATIR											
		Oğlo	İkinci	Akşan	Yatsı						
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
E.	12	25	15	37	18	04	10	35			
V.	6	21	9	38	12	-	1	30			

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Birkaç gündenberi İstanbulda az çok bir şeker sıkıntısı vardı. Hangi bakkala gitseniz:

— Kalmadı, cevabı ile karşılaşıyordunuz, yahud da ta- midik bir adama çatıysanız yarım kilo bulduğunuza se- vinerek evinize dönüyordunuz. Fakat dün şekerin kilosuna 10 kuruş eklendiği ilân edilince, Allahın hikmetinde sual edilmez, sıkıntı birdenbire zail oluverdi, sanırsınız ki, her bakkal dükkânı bir şeker deposudur.

Bir mecliste konuşuyorduk, bakkalın kuvveti ve açık- gözülüğü nisbetinde havadan avuç avuç para kazanmış olduğunu söyleyen bir dost:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

— Önüne geçilemez miydi? diye soruyordu. Sanmıyo- ruz, bir akşam geç vakit her bakkalın şeker mevcudunu tesbit ederek kilo başına kendisinden 10 kuruş fark al- dıktan sonra ertesi gün fiatın 10 kuruş çıkarıldığını ilân edebilmek için, şu Almanların pek gururlandıkları teşkilât dahi kifayet etmezdi, evet, sanmıyoruz, bakkalın hava- dan para kazanmasının önüne geçilemezdi, buna mukabîl harb zamanında, hattâ harbin dışında kalmış, bizim gibi gidisi bu zaman için normal memleketlerde bile bakkalın- ın çok kârlı bir iş olduğuna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

TELGRAF HABERLERİ

Amerika Hariciye Müsteşarı dün Berlinden Parise hareket etti

Bern 4 (Hususi) — Berlinden üç gün süren ikametini esnasında Nazi şeflerini dinlemiş olan Amerika hariciye müsteşarı bugün Bale gelmiş ve Parise gitmek üzere Lozana hareket etmiştir.

Alâkadar Alman mahfellerinde Wells'in Hess ve Ribbentrop ile tekrar görüşmesi muhtemel olduğu ve Alman hariciye nazırının bu ikinci müzakere esnasında Ruzvelt'in suallerine Hitler tarafından verilen tahriri cevapları tevdi edeceği beyan edilmiştir.

Wells, dün öğle yemeğini Dr. Saht ile birlikte yemiştir.

Amsterdam 4 (A.A.) — Reuter: Telegraf gazetesinin Berlindeki muhabiri şansölye Hitlerin Sumner Wellse Alman harp gayeleri hakkındaki beş saatli ihtiva eden bir program verdiğini bildirmektedir. Muhabire nazaran Führer Almanyanın bu şartlarla silâhları bırakmağa amade olduğunu söylemiştir.

1 — Berlin. Bohemya, Moravya ve Polonya üzerindeki mürakabe ve tazvikiye devam edecektir.

2 — İngiltere İskandinaviyada entrika yapmak ve nüfuzunu kullanmaktan vazgeçecektir.

4 — Almanya orta Avrupadaki si-

yasetinde Monroe prensipini tatbik edecektir.

5 — Almanya eski müstemlekelerini alacaktır.

Führerin nutku ile Alman matbuatı neşriyatının hülâsası olan bu program da yemi hiç bir şey yoktur.

İkinci madde, Nazilerin mes'uliyetini daima İngiltereye yüklemek istedikleri Finlandiya harbine doğrudan doğruya bir telmihtir.

Üçüncü şart Hitlerin İngiltereyi yıkağa azmettiğini göstermektedir.

Almanyanın doğu-cenub Avrupasile orta Avrupada hâkim bir nüfuz tesis etmek istediğini gösteren dördüncü şart Almanyanın 1933 denberi ileri sürdüğü bir istektir.

Hitlerin Wells'le yaptığı mülakatla Amerikanın Berlin büyük elçisinin vazifesine başına dönmesini ısrarla rica ettiği bildirilmektedir.

Keza, Hess ile mareşal Göring'in de Wells'in dünkü ziyareti esnasında yukarıdaki şartları izah ve bu şartlar üzerinde ısrar için ellerinden geleni yaptıkları bildiriliyor.

Bununla beraber, Reuter Ajansının istihbaratına göre, Wells'in hareketi münasebetle daha sarıh bir tebliğin neşrine intizar edilmektedir.

İngilterede eski amiraller fiili hizmete alınıyor

Londra 4 (A.A.) — Bahriye nezareti, bundan böyle filo amirallerinin kaydıhayat şartıyla vazifede kalacaklarını ve evvelce tekaüd edilmiş olanların da tekrar fiili hizmete alınacaklarını bildirmiştir. Bu karar üzerine, amiral Henry Oliver, Sir Osmond Debrock, Sir Roger Keys, Sir Frederick Fiels ve Sir Reginald Tyrwitt tekrar iş başına geleceklerdir.

Almanya ile Belçika arasındaki hâdise

Brüksel 4 (Hususi) — Alman sefiri bugün hariciye nazırı Spaaki ziyarete ederek, Belçika toprakları üzerinde Alman ve Belçika tayyareleri arasında cereyan eden muharebe dolayısıyla Berlin hükümetinin teessürünü bildirmiştir.

Sefir, bitaraf memleketler toprakları üzerinde uçmaları için Alman tayyarelerine kat'i emir verilmiş olduğunu söylemiş ve Belçika tarafından yapılacak olan muhtemel bir zarar, ziyan talebinin nazarı itibara alınacağını ilâve etmiştir.

Sefir, düşürülen Belçika tayyarelerinin İngiliz tayyareleri zannedildiğini de ayrıca kaydetmiştir.

Brüksel 4 (A.A.) — Le Soir gazetesine göre, Belçika avcı tayyareleri dün yabancı tayyareleri defetmişlerdir.

Belçika matbuatı Belçika bitaraflığının ihlali karşısında infial göstermektedir.

La Gazette diyor ki:

Yapılan hareket hakikaten çirkindir. Bu kabil ahvalde sükûnetimizin muhafazası her zamanca ziyade lâzım olmakla beraber, böyle bir taarruz ancak «cinayet» kelimesi ile ifade edilebilir.

İnde Pendance Belge yazıyor:

«Alman hükümetine, bu hareketleri mütasama ile karşılamıyacağımızı milî şeref namına beyan ederiz.»

Kerenski Amerikadan Fransaya geliyor

Lizbon 4 (A.A.) — Meşhur Rus ihtilâlcilerinden Kerenski, zevcesile birlikte Olipper tayyaresile Amerikadan buraya gelmiştir. Kerenski Parise gidecektir.

Fransada komünist belediye meclisi azaları

Versailles 4 (A.A.) — Eyalet meclisi Seine et Oise departmanı komünist belediye âzalarından 360 kişinin ve Seine et Marne departmanı belediye âzalarından 35 komünistin âzalıkta iskatına karar vermiştir.

İzmirde pasif korunma tecrübeleri

İzmir 4 (A.A.) — Mart ayı içinde İzmirde ve Bornovada pasif korunma denemeleri yapılacaktır. Vilâyetin bir beyannamesi halkı tecrübe zamanında takib olunacak hattı hareket için tenvir etmektedir.

dir. Limanda, bunlardan başka 12 vapur daha bulunmaktadır. Bu vapurların tahmini devam edilmektedir.

Rotterdam'ın iyi malûmat alan mehafilin, de öyle zannediliyor ki İngiliz kontrolü bu vapurların geçmesine müsaade edecektir. İtalyan ajanları mezkûr vapurlara yüklenen kömürlerin buradan bir müddet evvel Almanyadan satın alınmış olduğunu ve buzar dolayısıyla Rotterdam'a gelişinin gecikeceğini ve binaenaleyh bu sebebler dolayısıyla teahhur eden kömürleri yüklediklerini beyan ediyorlar.

İngilizlerin kararı

Londra 4 (A.A.) — İktisadi harp nezareti bildiriyor ki, İtalyaya Alman kömürü götürülen vapurların geçmesine İngiltere hükümetinin müsaade ettiğine dair Amsterdamdan gelen haberler esaslıdır.

İtalyan hükümeti de bu gemilerin serbestçe geçmesi hususunda hiçbir talebde bulunmamıştır. 1 Mart tarihinde de bildirilmiş olduğu üzere 1 Mart gece yarısından sonra demir alacak olan vapurlarda bulunacak Alman kömürleri müsadere edilecektir.

Ödemiş hapishanesinde mahkûmlar arasında kanlı bir arbede

İzmir 4 (Hususi) — Ödemiş hapishanesinde mahkûmlar arasında kanlı bir arbede olmuştur. Cinayetten on beş yıla mahkûm Fethi adında biri arkadaşlarından Ali ile gardiyan Ahmedî bıçakla vurulmuş, katil İzzeti de hafif surette yaralanmıştır. Hâdiseyi bastırmaya gelen jandarmalar silâh istimali mecburiyetinde kalmışlardır.

Balkan kros birinciliği geri bırakılmıyor

İstanbul 4 (A.A.) — Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Atletizm Federasyonu tarafından tertib edilen Balkan Kros birinciliklerinin geri bırakıldığı hakkında bazı türk ve yabancı gazetelerde çıkan ve Atina radyosunda söylenen haberlerin aklı yoktur.

Haber aldığımız göre, Balkan kros birincilikleri 24 Mart Pazar günü Heybeliada'da icra edilecektir. Türk millî takımını teşkil eden altı atlet dünden itibaren açılan kampta çalışmalarına başlamışlardır.

Bir Alman denizaltısı tahrib edildi

Londra 4 (Hususi) — Şimal denizi üzerinde devriye uçurları yapan bir İngiliz tayyaresi, bugün Elbe nehri manşasında bir Alman tahtelbahiri görmüş ve dört bomba atmıştır.

Bombalardan biri tahtelbahirin priskopuna ve tarassud kulesine isabet etmiştir.

Geminin ağır surette hasara uğradığı muhakkak sayılmaktadır.

Belçika - Alman hududunda müttefikler aleyhinde şiddetli propagandalar

Brüksel 4 (A.A.) — Eupen'den bildirildiğine göre, bir müddetten beri Alman hududu civarındaki Belçika hududlarında müttefikler aleyhinde şiddetli propaganda yapılmaktadır. Posta kutularından Hamburg'da Falkenverlag matbaasında tabedilmiş beyannameler çıkılmaktadır. Bu beyannamelerde İngiltereye şiddetle hücum edilmektedir.

Bir İngiliz vapuru bombalandı

Londra 4 (A.A.) — 2 Mart sabahı Marş denizinde Heinkel tipi bir bombardıman tayyaresi Hindistandan gelen «Domola» isimindeki vapura üç bomba atmıştır. Vapurun kaptanı ölmüştür. Vapurdaki 48 İngiliz tebaasından 20 si ve Hindistandan gelen 253 İngilizden 8 i kaybolmuştur. Vapurda yangın çıkmış ve İngiliz vapurlarile bir Holanda vapuru yolcu ve mürettebatın büyük bir kısmını almışlardır. Kazazedelerden bir çoğu yaralıdır. Domola bir limana götürülmüştür.

Sabahtan Sabaha

Yaşamak haklıdır. Hayat tatlıdır. Dünya nimetleri lezizdir. Su ve hava henüz ücrete tâbi değildir. Şu halde hayattan şikâyet etmeye ne lüzum var!

Fakat insan bir ukulâ mahlûktur. Rahatı, konforu için ne marifetler icad eder de en yoktan sebeblerle kendini işkenceye sokar.

Dün bir ajans telgrafında şöyle bir havadis vardı. Almanyada çay tüketimi için halka şimdiden ihlâmur ve gül yaprağı toplamaları emredilmiş. Çocukların beslenmesi için de kimyevi bir hap icad edilmiş. Alman çocukları bu hapları yutarak besleniyorlarmış.

Dilere destan olan Alman kimyası ve tekniği iktisad ilminin meşhur ikame ka-nununa şayanı hayret örnekler vermekte tecrübelidir. Geçen harbe (Alman tor-bası) diye içtiğimiz arpa halitasının acısını henüz unutmuş değiliz. Kömür zandan tereyağı, kâğıd kırpıntısından postal, şeftali çekirdeğinden zehirli gaz yapan Alman kimyası yoksuzluk arttıkça kim bilir nelerden neler icad etmeyecek tir. Yetmiş, seksen milyon nüfusu beslemek kolay değildir. Harb devam ettikçe hapların çeşidi artacağına şüphesiz yok. Bugün çocuklara yutturulan hapların yarın büyüklerle de teşmil edileceği tabiidir. Bir zamanlar Amerikalı bir doktor insanları komprime ile besleyeceğini iddia ediyordu. Doktorun fikrine göre bir insanın beslenmesi için muhtaç olduğu gıdayı hap şeklinde alması mümkündür. Bu suretle mutfaklarda ocaklar söndürülecek, yemek odalarında takımlar kaldırılacak, çatal, bıçak, tabağa lüzum kalmıyacak. Herkes sabahleyin hapını yutacak ve işine bakacak. Demek bu tegaddi sistemi revac bulmak için harbi beklentiye Pratik bir metod amma tabiatın nefis meyvalarını, denizin leziz balıklarını, aşçbaşının enfes tatlılarını yemedikten sonra robot gibi oturup kalkmanın ne zevki olacak?

Buhsan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

İtalyanın bir itirazı

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İtalyanın Felemenk limanları vastasile Almanyadan ithal ettiği kömürlerin sev-kine İngiltere ve Fransa hükümetleri tarafından ambargo konulması İtalyada kuvvetli bir infial uyandırmışa benziyor. Çünkü gerek İtalya hükümetinin bu münasebet, le İngiltereye vermiş olduğu notanın şiddetli olduğu bildirilen muhtevası, gerek bazı İtalyan gazetelerinin bu münasebetle neşrettikleri mütalealar bunu isbat ediyor.

İtalyan notasının, İngiliz - Fransız tezi ni reddetmek için hangi esbabi mütebeye istinad ettiğini bilmiyoruz. Fakat şiddetli olduğu beyan edilen lisanından anlaşılabilir ki İtalya, tıpkı Japonyanın münasibi ahvalde yaptığı gibi bir hatı hareket itiyar etmek emelindedir. Nitekim Japonya, bazı Japon vapurlarının taharrisi neticesi olarak silâh taşıma çağında bulunan Alman yolcuların harb esiri sayılması ve bu bakımdan tevkif olmalarını nasıl protesto etmiş ve kendine göre bir tez müdafaa etmişse, İtalya da, harb haricel gayri muharib bir devlet sıfatile baricden ithal ettiği bazı malların kontrolü ile iktifa edilmek üzere bunların sevkiine muhalefet edilmesini doğru buluyor.

Bu münasebetle gerek İtalyan radyosunun, gerek meselâ Tevere gibi bazı İtalyan gazetelerinin kullandıkları lisan çok ağır. Tevereğe göre bir tez müdafaa etmişse, İtalya da, harb haricel gayri muharib bir devlet sıfatile baricden ithal ettiği bazı malların kontrolü ile iktifa edilmek üzere bunların sevkiine muhalefet edilmesini doğru buluyor.

Bu münasebetle gerek İtalyan radyosunun, gerek meselâ Tevere gibi bazı İtalyan gazetelerinin kullandıkları lisan çok ağır. Tevereğe göre bir tez müdafaa etmişse, İtalya da, harb haricel gayri muharib bir devlet sıfatile baricden ithal ettiği bazı malların kontrolü ile iktifa edilmek üzere bunların sevkiine muhalefet edilmesini doğru buluyor.

İtalyan radyosuna gelince; İtalyanın bugünkü mücadelede mevkiine temas eden bu neşir vasıtası da komünizm ile demokrasiyi aynı zararlı mahiyette gören bir gözlük takmışa benziyor. Demokrasiler, şayanı dikkat bir aleyhtarlık gösterirken nizam ve sükûn demek olan general Franko idaresine karşı yalnız ve yalnız İtalyanın sahabet ve alâka gösterdiğini keydediyor ve nihayet bir anlaşma zemini bulunamadığı takdirde İtalyanın da Sovyetlerle anlaşabileceği mânasına gelen ivicacı bir mütalea ileri sürüyor.

Garbe başlayan muharebedenberi İtaliik yarımadasından hemen ilk defadır ki İtalyan menfaatlerini ileri süren bir tez uğruna da tehdide benzer bir ses yükselmiş oluyor. Ve bu münasebetle şu da tahakkuk ediyor ki İtalya, şayed, cereyan eden harbin bir icabı olarak alınan tedbirlere kendi nefsi nefs bakımından daha fazla itiraz etmekte ısrar ederse, bu hâdisse, şimdiki kadar mütasama ile geçişirilen bir vaziyetin tekrar gözden geçirilmesi gibi bir netice doğurabilir.

İtalya, bu harbe, İsveç, Norveç, Felemenk gibi şimal Avrupa devletlerinin geçen harbedeki vaziyetlerine benzer bir duruma sahip olmuştur. Bir tarafta oluk gibi insan kanı akmak istidatını gösterirken öbür tarafta rahat rahat ticaret yapıp günü gün etmek bugün için müşkülleşmiş benzer. Bu sebeblerdir ki, bu davada, İtalyanın daha uysal olması ve meselâ o da, Japonya gibi nihayet hesabı harb sonunda görülmek üzere şimdiki sadece prensip itirazı yapmakla iktifa etmeme doğru ve muvafık olur.

Selim Ragıp Emeç

Belçikadan üç Alman esiri kaçtı

Brüksel 4 (A.A.) — La Gazette Hury kalesinde mevkuf tutulmakta olan üç Alman askerinin kaçmağa muvaffak olduğunu yazıyor.

Hap !

Yaşamak haklıdır. Hayat tatlıdır. Dünya nimetleri lezizdir. Su ve hava henüz ücrete tâbi değildir. Şu halde hayattan şikâyet etmeye ne lüzum var!

Fakat insan bir ukulâ mahlûktur. Rahatı, konforu için ne marifetler icad eder de en yoktan sebeblerle kendini işkenceye sokar.

Dün bir ajans telgrafında şöyle bir havadis vardı. Almanyada çay tüketimi için halka şimdiden ihlâmur ve gül yaprağı toplamaları emredilmiş. Çocukların beslenmesi için de kimyevi bir hap icad edilmiş. Alman çocukları bu hapları yutarak besleniyorlarmış.

Dilere destan olan Alman kimyası ve tekniği iktisad ilminin meşhur ikame ka-nununa şayanı hayret örnekler vermekte tecrübelidir. Geçen harbe (Alman tor-bası) diye içtiğimiz arpa halitasının acısını henüz unutmuş değiliz. Kömür zandan tereyağı, kâğıd kırpıntısından postal, şeftali çekirdeğinden zehirli gaz yapan Alman kimyası yoksuzluk arttıkça kim bilir nelerden neler icad etmeyecek tir. Yetmiş, seksen milyon nüfusu beslemek kolay değildir. Harb devam ettikçe hapların çeşidi artacağına şüphesiz yok. Bugün çocuklara yutturulan hapların yarın büyüklerle de teşmil edileceği tabiidir. Bir zamanlar Amerikalı bir doktor insanları komprime ile besleyeceğini iddia ediyordu. Doktorun fikrine göre bir insanın beslenmesi için muhtaç olduğu gıdayı hap şeklinde alması mümkündür. Bu suretle mutfaklarda ocaklar söndürülecek, yemek odalarında takımlar kaldırılacak, çatal, bıçak, tabağa lüzum kalmıyacak. Herkes sabahleyin hapını yutacak ve işine bakacak. Demek bu tegaddi sistemi revac bulmak için harbi beklentiye Pratik bir metod amma tabiatın nefis meyvalarını, denizin leziz balıklarını, aşçbaşının enfes tatlılarını yemedikten sonra robot gibi oturup kalkmanın ne zevki olacak?

Buhsan Cahid

İZMİR
ENTERNASYONAL FUARINA
HAZIRLANINIZ.
20 AĞUSTOS — 20 EYLÜL
1940

Şehir Haberleri

Sıhhiye Vekili şehrin sıhhi vaziyetini tetkik ediyor

Dün Darülacezeyi gezen Vekil, gördüğü temizlik ve intizamdan dolayı memnuniyetini izhar etti

Sıhhiye Vekili Hulûsi Alataş şehrimizdeki tetkiklerine dün de devam etmiştir. Yanında İstanbul belediyesi sıhhiye müdürü doktor Osman Said olduğu halde Darülacezeye giden Vekil, bütün teşkilâtı gözden geçirmiş, görmüş olduğu intizamdan, temizlikten ziyadesiyle memnun olmuş, bu memnuniyetini dün kendisini ziyaret eden İstanbul vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdara izhar ederek valiyi tebrik ve kendisine teşekkür etmiştir.

Vekil, yarın Bakırköy akıl hastanesini teftiş edecektir.

Sıhhiye Vekili Hulûsi Alataş İstanbul sıhhiye müdürlüğünde yapılan içtimaa riyaset etmiştir. İçtimada, şehrin sıhhi durumunu Vekile anlatılmış, vermiş olduğu direktifler not edilmiştir. Sıhhi durum bakımından şehirde alınmış olan tedbirlerin yerinde olduğu anlaşılmış, her nevi sarf hastahkların sırayetine meydan vermemek için alınacak tedbirler tesbit edilmiştir.

İstanbul sıhhiye müdürü doktor Ali

Rıza şehrin sıhhi durumu hakkında bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— Tifo epidemisine meydan vermemek için birkaç senedenberi açmış olduğumuz mücadeleye 1940 senesinde de devam vama karar verdik. Yaz ayları yaklaşıyor. Tifo, en ziyade sıcak mevsimde sırayet sahasını genişletebileceğinden, şimdiden her türlü tedbirlerimizi almış bulunuyoruz. Aşı müddeti bir seneyi geçen her esnaf yeniden aşılanacak, bekâr odaları, hanlar yeniden aranarak aşısız kimse bırakılmayacaktır. Bu sene İstanbul'da tifo salgını mevzuubahs olmadığı gibi 1939 senesinde Avrupa şehirleri arasında İstanbul en az tifo vak'ası kaydeden bir şehirdir.

Tifüse gelince; bitle mücadeleye aynı hızla devam olunmaktadır. Mart ayında tesadüf edilecek tifüs vak'aları sayısının Şubat ayından daha az olacağını umuyoruz.

Grip vak'aları salgın halinde değildir. Grip salgın halinde gelirse derhal tedbir alınacak, belki mektepler muvakkat müddet için kapanacaktır.

Gazi köprüsünde bazı noksanlar görüldü

Gazi köprüsünün muvakkat tesellüm muamelesini yapan komisyonun mesaisi yarın bitmiş olacaktır. Komisyonun tesellüm muamelesine aid hazırlanacağı raporunu şehrimizde bulunan Nafia Vekâletinin köprüler şubesi müdürü mühendis Kemal Ankaraya götürecektir.

Komisyon köprüünün inşasında bazı noksanlar görmüştür. Bu noksanlar tesbit edilmektedir. Nafia Vekâleti, bir sene sonra köprüünün kabulü kat'isi yapılabileceği kadar bu noksanları ikmal ettiği takdirde köprüünün muvakkat kabulünü yapacaktır.

Belediye Gazi köprüsüne Karaköy köprüsünün tamirati mütemadiyesi için 1940 senesi bütçesine yüz bin liralık tahsisat koyacaktır. Gazi köprüsünün tamirati mütemadiyesi bir sene sonra başlayacağından yüz bin liranın mühim bir kısmı Karaköy köprüsünün tamirine harcanacaktır.

Karaköy köprüsünün dubaları kâmilendir. Belediye, köprü dubalarını tamir edecek, çürük olanları yedek dubalarla değiştirecektir.

Karaköy köprüsünün Karaköy cihetindeki dubaları ile demir aksamları fazla miktarda çürümüştür. Tamirat esnasında bilhassa mesai bunlar üzerinde teksif olunacaktır.

Ticaret işleri:

Bugün İzmir fuarı için bir toplantı yapılıyor

Bugün vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar ve İzmir belediye reisi doktor Behçet Uzun iştirakile şehrimizdeki büyük sanayi firmalarının iştirakile bir toplantı yapılacaktır.

Toplantıda mntaka iktisad ve ticaret müdürleri ve ticaret odası erkânı ve şehrimizin sanayicileri ve tüccarlar da bulunacaklardır.

Toplantıda her yıl beynelmül mahiyeti artan ve yurd dahilinde de topladığı iştirak ve alâka gittikçe genişleyen İzmir fuarına İstanbulun iştirak şekli görülecektir.

Fuarda İstanbul şehrinin bütün iktisadi kudretinin tebarüz ettirilmesine çalışılacak ve bunun için yenilikleri ihtiva eden tedbirler alınacaktır.

MÜNİR NUREDDİN
KONSERİ

Bu akşam

SARAY
Sinemasında

Otobüsçüler zam yapılmasını istediler

Otobüsçüler belediyeye müracaat etmişler, benzin fiyatlarına zam yapıldığını, malzeme fiyatlarının yükseldiğini ve ithalâtın müşkül bir safhaya girdiğini ileri sürerek bilet ücretlerinin yükseltmesini istemişlerdir.

Bugün toplanacak olan otobüs komisyonu otobüsçülerin müracaatını tetkik edecek, bir karar verecektir.

Bir iki güne kadar taksi işletenlerin de belediyeye müracaat ederek otobüsçüler gibi taksi ücretlerine zam isteyecekleri söylenmektedir.

Hariçten memleketimize yeniden otomobil ve otobüs getirilmesi çok müşküldür. Son senelerde piyasaya fazla miktarda taksi çıkmış olduğundan seyrüsefer bakımından müşkülât çekilmeyecektir. Yalnız, memleketimizde mevcut otobüs sayısı ihtiyacı karşılayacak miktardan çok dundur. Bilhassa bu ihtiyaç İstanbul'da ziyadesiyle yeniden hissedilmektedir ve şimdilik yeniden otobüs getirilmesi imkânsız görülmektedir.

Kültür işleri:

Maarif Vekâleti Valiye bir takdirname gönderdi

İstanbul Valli ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar Maarif Vekâletinden şu takdirnameyi almıştır:

Dr. Lütfi Kırdar
Vali ve Belediye Reisi

İstanbul
Vilâyetiniz dahilinde yakın alâkanızla yeniden iki orta okul, iki ilk okul, on iki köy okul binası inşa ettirilmiş olduğunu memnuniyetle öğrendim. Memleket maarifinin inkişafı yolundaki değerli mesainizi takdirle karşılar, muvaffakiyetinizin devamını dilerim.

Maarif Vekili
Hasan Ali Yücel
İlk mekteb Başımuallimlerinin toplantısı dün yapıldı

Şehrimizdeki ilk mekteplerin başmuallimleri dün İstanbul birinci mektebinde aylık mutad toplantılarını yapmışlardır. Toplantıda, mekteplerdeki normal ve çift tedrisata göre evkat cetvellerinin incelenmesi, sabah kahvaltısı itiyadının takviyesi için alınacak tedbirler, serbest çalışma zamanının tesbiti, Çarşamba günleri öğleden sonra mekteplerdeki faaliyeti, sınıfların istiaab haddi ve yeniden açılacak şubeler için bir esas tesbiti etrafında konuşulmuştur. Mekteplerde sınıf mevcudu 61 i bulunduğu takdirde iki şube açılacaktır.

Eminönü Halkevinde konferans

Eminönü Halkevinde: 7/3/940 Perşembe günü saat 18,30 da Evimizin Çağaloğlundaki salonunda Ord. Prof. Dr. Mazhar Uzman tarafından (Sıhhat dosyası ve belediye) mevzuu bir konferans verilecektir. Bu konferans için davetiye yoktur.

Bir emekli asker emeklilerin derdlerini anlatıyor

Eski tekaüd kanunu hükümlerine göre devletten maaş almakta olan müteakid, dul ve yetimlerin fevkalâde tahsisatlarına yüzde 25 nisbetinde bir zam yapılacağını gazetemizde okudum.

Bütün dünyayı saran buhranlı bir devirde bunun millet ve memlekete tahmil ettiği fevkalâde masraflar sırasında eski tekaüd kanunu hükümleri dolayısıyla mağduriyetleri temadi eden 11 bin asker ve 35 bin mülkiye emeklisine bir miktar zam yapılmasını takdir ve şükranla karşılamak mümkün değildir. Ancak tasavvur edilen miktar emekli, dul ve yetimlerin ızdırabını dindirecek bir mahiyet arz etmekten çok uzak olduğu da şu misalle sarahaten anlaşılabilir.

Ben alay kumandanlığından emekliyim ve harb zammı ile hizmet müddetim 34 senedir. Eski kanuna göre 1630 kuruşla tekaüd edilmeliyim lüzum gelirken yüzde 20 noksanla yani 5360 kuruşla mukabil 3315 kuruş verilmektedir. Bundan 333 kuruş vergilere çıkarılıncaya 2992 kuruş kalır.

Bu paranın 10 lirasını ev kirası olarak verdiğime nazaran 1992 kuruşla bir ailenin nasıl geçinebileceğini kolayca temenni kabildir. Yapılacak zammın ahval ve şeraiti hazır nazarı dikkate alınmakla beraber biz alâkadarların da uzun yıllardanberi temadi edip gitmekte olan müşkül vaziyetimizin de gözönünde tutularak bizleri tehvin edecek bir nisbete iblağın istihdaf edilen adül ve hakı tecelli ettireceği şüphesizdir.

Bu cehet, alâkalarından dolayı minnettar bulunduğumuz büyüklüğünüzün nazarı atıfelerine arz etmenizi rica ederim.

Yusuf Ziya Cangılı

Deniz işleri:

İki vapur ith-lât eşyası geldi

Dün Amerika bandıralı Exerment vapuru ile İmanımıza mühim miktarda makine aksamı, madeni yağ, radyo ve aksamı, elektrik levazımı, demir eşya, otomobil aksamı, pamuk mensucat, karbon ve demir eşya gelmiştir.

Ayrıca Yunan bandıralı İrini vapuru da dizel motörü ve aksamı getirmiştir.

Mahkemelerde

Sevdiği kızı kaçıran bir genç ağırceza mahkemesine verildi

Genç kız mahkemede suçunun kendisini saçından sürük iyerek kaçırmaya çalıştığını söyledi

İkinci ağırceza mahkemesinde, dün bir kız kaçırma hadisesinin, duruşmasına başlanmıştır. Vak'a, şudur:

Bakırköyünün Esenler köyünde oturan Halim isiminde bir genç, bir senedenberi aynı köyden rençper Şaban ağasının 19 yaşındaki kızı Emineyi sevmektedir. Genç kız da bu alâkanın farkında ve delikanlıya karşı lâkayd değildir. Fakat, iki genç aralarındaki bu alâkaya rağmen bir türlü büsbütün birleşememişlerdir. Halimin, kızın ailesi nezdindeki müteaddid iddivaç talepleri, bir neticeye bağlanamamıştır. İşte bu vaziyet üzerine Halim, iddiaya nazaran, kız kaçırmağa karar vermiştir. Bir gün Emine'nin anası ve babasının evde bulunmadıkları bir sırada, bir otomobile sevgilisinin evine gitmiş ve otomobili kapıda bırakarak, kendisi aralık kapıdan içeriye girmiştir. Genç kıza kendisiyle birlikte kaçmasını teklif ederek, saçlarından yakalamış ve sürüklemeye başlamıştır. Fa-

kat, bu esnada sokakta oynayan çocukların vaziyeti görmüş olmalarından korkarak, Emineyi terkedip yalnız olarak firar etmiştir.

Suçlu Halim hakkındaki iddia, budur. Bu iddia ile adliyyeye verilen maznun, sorgu hâkimliği kararile tevkif edilerek, zorla kız kaçırmağa teşebbüs fiilinden 2 nci ağırceza ya sevkedilmiştir.

Kendi ise, dün başlanan duruşmasında vak'ayı şöyle anlatmıştır:

— Ben, Emineyi kaçırmağa teşebbüs etmiş değilim. Bilâkis, kız kendi, bana bir mektub yazdı. Mektubunda «babam köye gitti, anam da bamyâ tarlasında. Ben çeşme başına çıkacağım. Gel, beni götür» diyordu. Ben de gittim. Gittim amma söylediği gibi kız zorla kaçırılmak istemedim.

Emine de, çünkü celsede dinlenmiş ve demiştir ki:

(Devamı 11 inci sayfada)

Büyük İnkılaplar... Parlak Zaferler... Sonsuz mücadeleler kaydeden tarihin en parlak sayfası

"LOUIS PASTEUR'un HAYATI," dir.

Son Film müsabakasında altın San'at Madalyası kazanan bu eser, Amerikanın en kudretli yıldızları

POL MUNI... DONALD WUDS... ANITA LUIZ'in

yarattığı, cünya matbuatının kusursuz diye ilân ettiği ilk filmidir. Tıp aleminde en büyük inkılabı yaratan bu Dahinin hayatı.

Bu Perşembe akşamından itibaren

L A L E de

en büyük zaferi yaratacaktır.

YARIN AKŞAM SARAY ve MELEK Sinemalarında

Sinemalarında
birden

GÖZ KAMAŞTIRICI BİR İHTİŞAM - SİNEMANIN KURULDUĞU GÜNDEBERİ YAPILAN EN NEFİS - EN MÜKEMMEL ve HARİKULÂDE

ŞAHESERLERİN ŞAHESERİ

Filmin yaratıcıları Dünyanın en tatlı sesi

Jeanette

Mac Donald

Amerikanın en meşhur dram artisti

LEW AYRES

Yarin geceki İLK TEMSİLLER için numaralı koltuklar her iki sinemada bugün sabaktan itibaren satılmaktadır. Tel. SARAY: 41656 - MELEK: 40868

YARIN AKŞAM saat 9 da

iPEK Sinemasında

Dünya Sinemacılığının

KAHKAHA KRALLARI

LOREL - HARDİ

En son - En Yeni - En güzel ve En Mükemmel Filmleri olan

ZAFER DÖNÜŞÜ

Türkçe sözlü şaheserlerinde sizi kahkahalarla Güldürecektir.

Amerika Hariciye Müsteşarı Avrupaya niçin geldi?

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet

"Son Posta",nın askerî muharriri

Rels Ruzvelt, Avrupayı iskanlı için, Welles'i yola çıkarırken onun getireceği malûmatı kendisine Amerika hariciye nazırından başkasının bilmeyeceğini söylemişti. Buna rağmen gazeteler Welles'in temaslarına ve hattâ bu temasların neticelerine dair haberlerle doludur.

Welles'in malûm dört büyük devlet ve hükümetin reislerinden ve nihayet hariciye nazırlarından aldığı ve alacağı fikir ve tekliflerden pek ehemmiyetli ve müstacel olanları belki - bizzat kendisi tarafından - Vaşingtona şifrelenmiştir ve şifrelenecektir. Fakat kabul olunur ki onun Roma ve Berlinde yaptığı ve Parisle Londrada yapacağı temasların mahsulleri henüz kilidli ve mahfuz çantasının en gizli yerinde kapalı bulunmaktadır.

Hal böyle iken Welles'in bu derece mahrem olan görüşmelerinin gazete sütunlarında bol bir yayın mevzuu teşkil etmelerine hayret etmemek kabil değildir. Fakat hayret yerine sırf tahmin, telkin ve propaganda mahsulü olan bu nesriyatın muzur tesirlerinden itina ile sakınmak ve bunun için de hiç birine kıymet vermemek lâzımdır.

Esasen Welles daha Amerikadan ayrılmadan onun bu seyahatinden Avrupa sulhünün doğmayacağını, çünkü böyle bir şeye henüz maddî imkân mevcut olmadığını anlatmıştır. Bahusus Ruzvelt ve arkadaşları sırf hayal ve ideal peşinde beyhude vakit ve kuvvet sarfedecek adamlardan değildirler. Onun için onların Avrupanın şu halinde bir sulh imkânına inandıklarını sanmak safdillik olur.

Adamakıllı dövüşlülük galib ve mağlûb yani hâkim ve mahkûm taraflar apasıkâr belirmeden Avrupa meselelerinin halline imkân yoktur. Çünkü ne denirse densin beynelmîlî hayatı düşüncülerin, bilhassa toprak ihtilâflarının, yeğil masa etrafında görüşülerek çözümleri için müessir ve kat'î bir usulü, beşeriyet henüz keşfedememiştir. Nitekim Milletler Cemiyetinin ne kadar noksan ve beceriksiz bir taslak olduğunu bütün dünya öğrenmiştir.

Münferid şahıslar gibi milletlerin de haklarını elde etmek veya bir zulümden şikâyet için müracaat edecekleri, duruşacakları ve nihayet hükümlerine boyun eğecekleri mahkemeler kurmak mümkün olsa idi mesele kalmazdı. Fakat bu mahkemeler ancak insanların hayallerinde yer tutabilirler ve ilelebed ancak idealist dimağlarda yaşayacaklardır. Onun için dünya ve beşeriyet baki kaldıkça dövüşülecek, dövüşülecek, daima galib ve mağlûblar, zalim ve mazlumlar olacak ve hak yalnız galibin bir malı olarak kalacaktır. Bundan kurtuluş yoktur.

O halde Amerika ne istiyor ve her yerde Amerikan sefirleri varken Avrupanın dört büyük devletine ayrı ve fevkalâde bir murahtas göndermesi acaba nedendir? Şüphesiz merak edilir!

Amerikanın ne istediğini ve ne düşündüğünü bilmek epey güç bir iştir! Zâhîrde dönen sayıyalar kulak asmamalıdır. Çünkü bunlar insanı hakikate yaklaştıracak yerde uzaklaştırırlar. Zaten propagandanın vazifesi de budur: İnsanların görüş ve anlayışlarını çelerek onları doğruya uzaklaştırmak.

Amerika Çekoslovakya ile Lehistanın ilhakını istemiyormuş; Amerika, Avrupa barış ve saadetinin bilhassa küçük milletlerin teşkil edecekleri tamamen müstakil ve hür birlikler arasında federasyonlar vücade getirmekle kabil olabileceği fikrinde imiş; elhasıl Amerika Avrupa hakkında şöyle veya böyle düşünüyor; bütün bunlar şimdilik yaşıyorsa tevîl veya tevfîrler mahiyet ve hududunu geçemezler.

Fakat bütün bunlar arasında hakikat olan tek bir şey vardır ki o da Ruzvelt ile arkadaşlarının bizzat Amerikadan ve Amerikanın hal ve istikbalinden başka bir şey düşünmedikleridir. Onun için Amerikanın bir taraftan (Welles) i Avrupaya salarken diğer cihettenkara, hava

Wells

ve deniz silâhlanmalarına işitilmemiş derecelerde büyük para yekûnları sarf veya tahsis etmekte olduğunu görüyoruz.

Evet Birleşik Şimalî Amerika silâhlanıyor, silâhlanıyor; bir vakitler denizlerde İngiltereden sonra gelirken şimdi onla birdir. Eğer isterse yarın geçebilir ve dünyanın en birinci deniz devleti olabilir. Çünkü İngilterenin, Fransanın ve bütün dünyanın altınları oraya Amerika akmaktadır.

Amerika, geçen Büyük Harbe İngiltere, Fransa, Belçika ve İtalyaya veresiye mal ve harb malzemesi vermiş ve parasını kaybetmemek için nihayet borçlularının zaferini temin için Avrupaya 40 fırka sefer edip göndermeğe mecbur olmuştur. Fakat bu harbe Amerika, kanlı müdahalelerde bulunmağa teşne görün-

memekte ve bunun için veresiye muamele yapmamaktadır.

Birleşik Şimalî Amerikanın silâhlamp hazırlanması görünüşte Japonyanın Uzakdoğu sularındaki Filipin vesaire Amerikan adalarına muhtemel bir taarruzuna karşıdır. Japonyanın Amerikanın Çindeki menfaat ve imtiyazları zaten Japonya tarafından mütemadi ba'talanmıştır. Onun için bu doğrudur. Fakat Birleşik Şimalî Amerikanın asıl ve hakiki isteği Cenubî Amerika üzerinde tam bir hegemonyadır. Bu suretle Şimalî ve Cenubî Amerika yekvücut bir halde en yeni ve en büyük ve kudretli cihan imparatorluğunu kurmak istidadını haiz olacaktırlar.

Görülüyor ki Avrupa ihtilâf ve dövüşlerinden yalnız Japonyanın değil, Amerikanın da istifadesi azımdır. Bugün dövüşen Avrupa belki, yarınki Amerika nispetle ikinci ve üçüncü derecelerde kâ'acaktır. Görülüyor ki Birleşik Şimalî Amerika ile onun reisinin şimdiye dair ve geleceğe aid düşünceleri ve gayeleri bir Avrupa sulhile uğrasmaktan çok daha geniştir. Büyük, cihangir ve yekpare bir Amerika (Şimal ve Cenub Amerikalı) kurmakla mesgul yüksek mühendisler şüphesiz birçok elemanlara muhtaktırlar. Amerika teslihatı nasıl ki bu büyük gayenin sevkülevisi bir vasıtası ise Welles'in Avrupa seyahati de geniş ve muazzam büyük Amerika programının sadece bir tek çizimini teşkil eder. Yanılmamak için Amerikan meselelerine geniş ve uzak gören bir gözle bakmak lâzımdır.

H. E. Erkilet

Dün bir şimenifer kazası oldu

Dün Sarayburnu köprüsile Gülhane parkı arasındaki demiryolu kavşında bir amelenin yaranlanması neticelenen bir tren kazası olmuştur. Makinist Arifin idaresindeki 17 numaralı banliyö treni Sirkeciye gelirken, marşandiz santrali yanında ve hat üzerine Kahraman a - dında bir amele ile karşılaşmıştır.

Aradaki mesafe pek yakın olduğundan makinist süratli gitmekte bulunan lokomotifini durdurmağa muvaffak olamamış ve Kahramana çarpmıştır.

Bu çarpma neticesinde katarın altında kalan ve üzerindeki on bir vagon geçen amelenin yalnız sol eli kesilmiştir.

Bu suretle çok feci bir ölümden kurtulan Kahraman tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Kazanın tahkikatına müddeiumumî muavinlerinden Atilla Yurdakul el koy - muş ve makinist Arifi sorguya çekmiştir. Adli tahkikat devam etmektedir.

Kömür satışları için belediye bir rapor hazırlıyor

Bir Marttan itibaren kömür satışı E - tibanka devredilmiştir. Henüz bu hususta İstanbulda bir hazırlık yapılmadığı için satışlar eski şekilde devam etmektedir. Bankanın bugünlerde İstanbulda bir mümessili gelecek, belediye ile temasa geçecektir. Belediy, Etibankın tebligatını beklemektedir. Tebligat geldikten sonra belediye her semtin istihlak miktarını tesbit edecek, bankaya bildirecektir. Her semtte Etibank tarafından açılacak kömür satış şubesinin büyüklüğü beledi - yenin hazırlayacağı rapora göre tesbit olunacaktır.

Banka, satışa başladıktan sonra kömür fiyatları bir miktar ucuzlayacaktır. Şim - diye kadar kömürün tonu Zonguldaktan şehrimize 400 kuruşa getirilirken banka bu fiatı 225 kuruşa indirmiştir.

Otobüs münakasasına dört firma iştirak etti

Tramvay işletmesi tarafından alına - cak otobüsler için bir münakasa açılmış - tı. Münakasa müddeti dün bitmiş, firmaların müracaatları tetkik edilmiştir. Mü - nakasaya iştirak eden dört firma, her o - tobüs için belediyenin tesbit ettiği ücretin iki misli para istemişlerdir. Belediye, teklifleri tetkik edecektir.

Denizlerde fırtına devam ediyor

Karadeniz, Akdeniz ve Ege denizinde şimal fırtınası şiddetle devam etmektedir. Fırtına bilhassa Karadenizde çok şiddetli olduğundan, bazı vapurlar dün Boğazdan dışarı çıkamamışlardır. Seferde bulunan gemiler de fırtına yüzünden limanlara sığınmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan aldığımız malûmata göre dün hava yurdun Karadeniz kıyıları ile Trakya ve doğu Anadolu'da çok bulutlu, diğer bölgelerde az bulutlu geçmiştir; rüzgârlar Trakya ve Ege bölgelerinde garb, diğer yerlerde ekseriyetle cenub istikametinde orta kuvvett emiştir.

Dün İstanbulda hava bulutlu geçmiş, rüzgâr cenubu garbiden saniyede 3-5 met re hızla emiştir.

Sühnet en yüksek 5,4 ve en düşük 5 in altında 7 santigrad kaydedilmiştir.

İzmir Belediye Reisi Valiyi ziyaret etti

Şehrimizde bulunan İzmir belediye reisi Behçet Uz dün öğleden sonra belediyeye gelmiş, vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar'la bir müddet konuş - muştur.

Dahiliye Vekili bugün şehrimize geldi

Dahiliye Vekili Faik Öztrak Ankara ekspresine bağlanan hususî vagonla bu sabah şehrimize gelmiş olacaktır. Ka - yınvalideleri hasta bulunan Vekil, Pendikte tren den incek, Kartala geçecektir. Dahiliye Vekilinin şehrimizde tet - kiklerde bulunması da muhtemeldir.

Bir adam alacak yüzünden arkadaşını yaraladı

Kadıköyünde Moda caddesinde 32 sayılı evde oturan Hasan adında biri, alacak meselesinden dolayı aralarında kavga çıkan arkadaşını Sürürlü bıçakla yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, carih hak - kında kanunî takibata başlanmıştır.

İki yaşında bir çocuk kuyuya düştü
Sivri kazasına bağlı Seymen köyünden Ömer'in kızı 2 yaşlarında Vasiye, evlerinin önündeki tarlada oynarken ağzı açık duran kuyuya düşmüş ve boğulmuştur. Kaza et - ratında jandarma tahkikat yapmaktadır.

Hâdiseler Karşısında

ŞEKER BAHSİ

— Çivi buhranı var.
Demişlerdi. Doğru veyahud yanlış kendimizi teselli edebiliştik:
— Belki bu yüzden çivi kesmekten kurtuluruz.

— Çuval buhranı var.
Demişlerdi. Doğru veyahud yanlış gene kendimizi teselli edebiliştik.
— Bundan böyle kumaşçılar, bize kumaş yerine çuval giydiremeyecek - ler.

— Boya buhranı var.
Demişlerdi. Doğru veyahud yanlış gene kendimizi teselli edebiliştik.
— Kolay kolay gözümüzü boyıyamı - yacaklar.

Şimdi de:
— Şeker buhranı var.
Dediler. Kendi kendimizi teselli ça - ralarını aradım:
— Ağzımıza bir parmak baf çala - mıyacıklar.

Diyecek oldum, fakat münasebet bulmadım.
— Şeker olmayınca, belki şeker has - talığı da ortadan kalkar.

Diyecek oldum. Fakat bir doktor dostum, şeker buhranının şeker has - talığının ortadan kalkmasına sebep ol - lamıyacağını izah etti.

Velhasıl teselli noktası bulamadım.

★
Diyerler ki:
— Şeker buhranı arızidir. Ancak bir gün toptancılar şeker vermemişler.
Diyorum ki:
— Bunun böyle olduğuna inanıyo - rum.

Diyerler ki:
— Öyleyse hiç mesele değil.

Diyorum ki:
— Mesele değil mi? Hele olan biteni bir gözden geçirelim: Toptancı pera - kendeceye şeker vermeyince, perakende olan şekerini de sakladı. Halk a - rasında, şeker bulunmayacak, sözü a - gızdan ağıza yayıldı. Evine bir kilo şeker lâzım olan aradı, taradı; yirmi ki - lo bulup aldı. İki yüz elli grama ka - naat edecek olan ancak yüz yirmi beş gram alabildi. Parasını da altmış ku - ruştan ödedi.

Mesele değil mi, daha ne olsun.

★
Dünkü sabah gazetelerinin birinde okudum:
Bir otomobil şekerçi dükkânına gir - miş.

— Nasıl girmiş?
Dediniz. Nasıl girdiğini okumadım. Fakat tahayyül ettim.

Şöföre karıştı:
— Şeker yok.

Demişti. Şöfor bakkala gitmiştir
Bakkal da:

— Şeker yok.
Demişti. Şöfor bakkal bakkal do - laşmış aynı cevabı almıştır

— Şeker yok.
... Şeker yok.
... Şeker yok.

Tam bu esnada, şekerçi dükkânının camekânındaki şekerler gözüne ili - miştir. Gözü dört açılmıştır.

— Şeker var!
Diye bağırış ve otomobili dükkâ - na girmiştir.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Mektubla şatranç

Cenubî Afri - kada Johannes - burg'da bulunan bir zengin hiç bir işi olmaması yüzünden can sıkıntısı içinde idi. Bir eğlence arıyordu.

Nihayet aradığı eğlenceyi buldu. A - merikada gene kendi gibi zengin ve işsiz olan eski bir dostu ile mektublaştı. Ve mektubla şatranç oynamaya baş - ladılar. Her biri hareket ettirdiği ta - şı mektubla ötekine bildiriyor, öteki şatranç tahtası başına geçiyor, kendi oynuyacağı taşı hesaplıyordu. Bu tarzda mektublaşarak senelerce şatranç oynamak suretile vakit geçirmişler - dir.

29 günlük Şubat

Bu senenin Şubatı 29 gündü. Acaba neden böyle, neden dört senede bir Şubat ayı bir gün fazla olur?

Sebebi şu; bir sene 365 günden bir günün dörtte biri kadar fazladır. Bu yüzden dört senede bir Şubat ayı bir gün fazla, yani 29 gün olur. Fakat bununla da telâfi edilmez, çünkü her sene 11 dakika 10 saniye daha farkeder ki, her yüz otuz senede bir gün fark yapar. Bunun için de dört yüz senede bir Şubat ayı bir gün fazla, yani 29 gün olur. Fakat bununla da telâfi edil - mez, çünkü her sene 11 dakika 10 saniye daha fark kalır ki, her yüz otuz senede bir gün fark yapar. Bunun için de dört yüz senede bir Şubat ay - larının günlerinde değişiklik yapılır.

GÖNÜLİSLERİ

Bir genç kız Okuyucuma Tavsiyem

29 yaşında bir genç kız okuyucum bana yazdığı mektubda şunları söy - lüyor:

Ev kadınıdır, dürüsttür. Yüzünü kı - zartabilecek en ufak bir ayıbı yok - tur. Çirkin de değil, kanaatkâr, uy - sal.

Fakat yaş 29, bu yaşa kadar.. ona birçok talibler çıkmış, okuyucum bun - ları reddetmiş.

Reddetmesinin sebebi bu talibleri kendi ailesine uygun addetmemesi - dir.

Okuyucum bir kasabada yaşıyor, ya - ni küçük bir muhit, gerçi bu küçük mu hitte de erkek kadın bir arada toplan - ıyor. Fakat okuyucum, bu toplan - tılara pek gitmez, çünkü her han - gi bir dedikodudan çekinir. Bu va -

ziyette tabii olarak okuyucumu tanı - yanlar az.. Talibler de bu az tanıdık - lar arasından çıkıyor. Nasıl hareket etmesi icab ettiğini bana soruyor.

Okuyucum yirmi dokuz yaşında ol - masaydı, ona kısaca:

«Bekle ne olsa kısmetin çıkacaktır»
Derdim. Fakat yaşın büyümüş ol - ması meseledir. Okuyucumun uzun se - neler daha beklemesi doğru değildir. Bunun için birkaç yol:

Okuyucumun biraz daha az müş - külpesend olması, evlenmek isteyenler arasında en iyiyi, ileride geleceği ümid edilen fevkalâdeye tercih etmesi.

Muhit değiştirmek.

İşte en iyisi budur. Okuyucumun başka bir şehirde her halde bir akra - bası vardır. Muvakkat bir zaman için o akrabasının yanına gitsin, yeni bir muhite girecek, tanımadığı, onu tanı - mayan şahıslarla karşılaşacak. Belki de orada kendinin de beğeneceği bir talib çıkacaktır.

CEYZE

İrfan âlemimizin büyük derdi:

İmlâ ve sarf meseleleri

Niçin (sarf) yerine (grammaire),
(istilah), yerine (terim)?

İmlâ meselesinde yıllar süren bir zaman zıyından sonra en büyük müşkülün haline teşebbüs edilirken neler düşünüyorum?

YAZAN

Halid Ziya Uşaklıgil

- 1 -

Elli beş yıl yazıcılık âleminde yıprandıktan sonra artık kalemi bir tarafa atmak azminde iken hayatın tecelliyatı beni gene sürükleyerek o âleme doğru götürüyor. Bugün de vatanımın irfanına pek yakından taallük eden bir meseleye karşı lâkayd kalarak susmağa kadir olmadım: İmlâdan ve sarftan bahsedeceğim.

İmlâ kelimesi İspanyanca tardedilirse bunun yerine ne denecek bilmiyorum, sarf kelimesinin yerine grammaire kelimesinin kullanıldığına tesadüf ediyorum. Sarf arabcadır diye atılıyorsa yerine bir türkçesi kaim olamayınca ne için fransızcası alınıyor, bunu idrakime sığdırmak imkânını bulmaktan âcizim. Arabca olsun, çince olsun bu kelimenin delâlet ettiği ilme mevcud ve mer'î olduğu tarihler denberi hep o isimle alışı olan bir mellete başka yabancı bir dilden başka bir kelime getirip tanıtmakta ne fa'ide tasavvur ediliyor, anlayamadım. Kelime tam şeklide fransızca da değil yazı demek olan gramma Yunan kelimesinden Fransız kalıbına konmuş bir kelime. Bu, biz Türklere sarf kelimesinden daha mı yakın?.. Nitekim nahiv yerine syntaxe denecek galiba. Nahvin ne demek olduğuna ecdaddan başlayarak hep vâkîfız, bu bize pek munis gelen bir kelimedir.

Sun - ile, ve taxis - intizam manalarını gelen iki yunanca kelimeden terakküb eden bu syntaxe kelimesi nahiv kelimesinden bize daha yakın ise buna diyecek yok. Her mevcudu kaldırıp atarak yerine başka şeyler getirmek belki bir terakki, bir tecceddü, bir inkılâb eseri sayılabilir, eğer eskilerin yerine gelenlerde rüchana sebep olacak bir meziyet olsaydı. Terim diye acayib bir kelime icad ettik, fransızcaya lâtince terminus kelimesinden alınan ve muhtelif manalara gelen terme kelimesinin tahrife uğramış bir şekli... İstilah demektense terim denecek. Ne için doğrudan doğruya terme değil? Türk çocuğunun dili bunu telâffuza müsaid değil midir?.. Her yabancı kelimeyi tahrif etmeden onun diline sokmağa cismanî bir mania varmış zamanını verecek şekiller icad ediyoruz. Meselâ bütün Türk gençliği beden terbiyesine meşgul! Dünyanın her tarafında buna İngilizce sporttan alınarak spor derler, biz bunu bu şekilde telâffuza muktedir değilmizcesine uzun zaman işor dedik, öyle yazdık. Sebep? Garb lisanlarında iki, hattâ üç samitin bir hecede içtimasına Türk çocuğunun dili mütehammil değil midir? sta..., spr... kablından samitlerle başlayan kelimelere

karşı isyan mı eder? j yi z, ş yi s okuyan kavimler gibi bizde de bir telâffuz sakatı mı vardır?..

Bütün bu mukaddemeden maksad şunu söylemek için ki ben bu yazılarda grammaire ve syntaxe kelimesine bedel gene eskisi gibi sarf ve nahiv diyeceğim, terim demeyeceğim, istilah diyeceğim.

Bundan, mevcud istihlâhların oldukları gibi muhafazasına şiddetle, taassubla taraftar olduğuma zahib olmamalıdır; daha muvafık, daha mülâyim, hususile yabancı değil, türkçe mukabili bulunursa onları tercih etmek tabiidir. Fenne, felsefeye aid istihlâhlar gelince, bunlara karışmam, fakat hiç salâhiyet sahibi olmakla beraber söylemekten de geri kalmıyacağım ki bunlar için bütün cihanla beraber yürümek elbette pek ziyade müfiddir.

İşte şu sarf ve istilah noktalarını böylece tesbit ettikten sonra asıl maksada girişmeden evvel bir noktanın daha tesbitine müzum göreceğim:

★

Lisanlar yazılış şekli itibarile başlıca dört nev'e ayrılır.

1° - Yazılış yani imlâsı tamamen telâffuza tâbi olanlar: Bunlara misal olarak almanca'yı, italyanca'yı zikrederim.

2° - İmlâsı ne telâffuza, ne de kaideye tâbi olmayanlar: İngilizce, belki ona mümasil başkaları da vardır.

3° - Telâffuzla hemen hiçbir alakası olmayarak imlâsı sarf kaidelerine tâbi olan lisanlar ki bunların misalini garbde fransızcada, şarkta arabçada buluruz. Yalnız fransızcadan bahsetmiş olmak için kaydetmelidir ki sarf kaideleri bilinmeksizin fransızca'yı doğru bir imlâ ile yazmak imkânı yoktur, ve onun içindir ki dünyada en ziyade imlâ yanlışları yapılan lisan fransızcadır.

4° - Bu son nev'e misal olarak türkçeyi zikredeceğim. Türkçe, hem telâffuza, hem sarfa tâbi cinsi müşterek - buna eski tâbirlerden birini kullanmak caizse zül-cinseyin demelidir - bir lisanıdır. İlk bakışta: Nasıl telâffuz ediliyorsa öyle yazılır denebilecek olan bu lisan, haddi zatında yalnız söylenişinin yazı ile zaptedilmesiyle iktifa olunabilecek bir dil değildir; mutlaka bunun yanı başında lisanın esas kaidelerine, yani sarfına tebeyyet mecburiyetinde olduğuna da hükmetmek icab eder.

Sebebi aşikârdır:

Yalnız telâffuza tâbi bir imlâsı vardır denilse derhal: «Hangi telâffuza?» suali varid olur. Buna cevap veriliyor: «İstan-

bul telâffuzu?» deniliyor. «Hangi İstanbul? İstanbulun hangi semti, hangi sınıfı?» diye bir ikinci soru daha irad edilmek tabiidir. «İstanbulun münevver sınıfı!» diye verilecek cevap kâfi değil. Münevver bir sınıfın telâffuzu pürüzlerden, yanlışlardan âri olmak lâzım gelir, böyle olmak için neye istinad etmiştir? Lisanın kaidelerine, yani sarfa değil mi?..

İstanbulun bir sınıf halkı fa'ide yerine fayda, sahife yerine sayfa, müdir yerine müdür, ve buna mümasil birçok kelimeleri aslına tahrif ederek telâffuz eder. Garibdir ki taşra halkı daha ziyade doğrusunu telâffuz eder. Her nedense, yazı âlemine de bu kelimeler diğer emsalile beraber, tahrif edilmiş şekillerinde intikal etmiştir. İstanbulun bazı semtlerinde geleceğim yerine geleceğim, kalacağım yerine kalacağım telâffuz olunur. Hele istihlâh şekillerinde gelecek misiniz yerine geleceğiniz mi, kalacak mısınız yerine kalacağınız mı denilir. Bunlar yazı âlemine de bu şekillerde mi intikal etmelidir?

İstanbul şivesi denilince İstanbulda tertemiz, dosdoğru, ve her tarafında her sınıfında muttarid bir şive farzolunsa ve imlâ için bu telâffuz şekli kabul edilse bunu taşra halkına, taşra mektepleri çocuklarına nasıl öğretmek icab eder? Mardinde, Trabzonda, Erzurumda, her tarafı türkçeyi başka şekilde telâffuz eden memleketin şurasında, burasında mekteb muallimliğinde bulunanları dinlemek isterdim. Acaba lisanı bozuk ve çarpık bir şive ile konuşan çocuklara İstanbul şivesine göre yazı yazdırmak çarelerini nasıl bulabiliyorlar? Uzaklara gitmeğe hacet yok, en müterakki, en münevver şehirlerimizin başında gelen İzmir ve havalisinde bile telâffuz İstanbul şivesinden başkadır. Çocukluk arkadaşlarımızın sesleri hâlâ kulaklarımda çınıyor: geliyom, gidiyom, anlayom mu, okuyom mu diye haykırıyorlar..

Netice şu oluyor ki eğer İstanbul şivesi diye müstekar bir şive varsa her şeyden evvel bunu tesbit etmek ve ondan sonra memleketin her köşesine, eline kalem alacak her ferde, ve mekteplerde her çocuğa bunu, hilâfına hareket etmek caiz olmayan bir düstur, bir kanun hükmünde öğretmek; mademki yazı telâffuzun bir takım işaretlerle resmi demektir «sizin yazacağınız bu telâffuzun sadık bir şekli olacaktır!» demek icab ediyor.

Bunun çaresi nedir? Bu çare bütün

İKTİSADİ BAHİSLER

İngiltere ve Fransa ile
yaptığımız mali anlaşmalar
etrafında bir tetkik

İngiltere ve Fransa ile askerî ittifakımızı takip eden mali anlaşmamız, bugüne kadar muhtelif hükümetlerimizimiz yaptığı anlaşmaların en mükemmelidir. Kısa bir şekilde şöyle hülâsa edilebilir:

Fransa ve İngiltere Türkiyeye mecmuu 43,5 milyon İngiliz lirası tutan üç istikrazda bulunmuşlardır.

1 - 25 milyon sterlin kıymetinde teslihat istikrazı. Türk hükümeti İngiltere ve Fransadan bu para mukabilinde harb malzemesi alacaktır. % 4 faizlidir. Yirmi senede ödenecektir.

2 - 15 milyon sterlin kıymetinde altın istikrazı. Bu meblâğ mukabilinde Türkiyeye 55 ton altın verilmiştir.

3 - Ticari istikraz. 3½ milyon İngiliz lirası kıymetinde. İngiltere ve Fransa lehine bakiyeler arzeden kliring hesaplarının tasfiyesinde kullanılacak, kalan kısmile ticarî mübayaat yapılacaktır. % 8 faizlidir.

Cumhuriyet hükümetinin lehine büyük bir muvaffakiyet olan bu anlaşmaların en mühim vasfı bedellerinin «Türk lirası, Türk malı» olarak ödenmesidir.

Şimdiye kadar yapılan bütün malî anlaşmalarda memleketimize altın girer, fakat gene altın olarak, büyük miktarda balığ olan faizle beraber, çıkardı. Osmanlı hükümetlerinin yaptıkları haricî istikrazlar, sarfedildikleri yerlerin tenkidi bertaraf edilerek mütaleaya arzölünse bile, memleketi giren altından çok fazla altın çıkmasına sebebiyet vermeleri bakımından malî bir fakirleşme husule getirirlerdi.

1939 istikrazlarını ise Türk malî ile ödiyeceğiz. Burada bir soru varid olabilir: Malî servet değil midir? 14 kilo tütün 14 lira, 10 gram altın da 14 liradır. 14 kilo tütün vererek elde edebileceğimiz buğdayı 10 gram altınla alabiliriz. Bu nazariyat sahasında doğrudur. Pratikte ise, işitira kabiliyeti bakımından altının daimî kıymeti ve alıcısı vardır. Harb ve harb arifesi gibi gayri tabii zamanlarda ancak altın tediyi vasıtası olabilir. Altın ihtiyattır... Harb ihtiyatı.

Memleketimize giren ve Merkez Bankasının son hesaplarında kasadaki kıymetler arasında gözükten 55 ton altın nasıl bir kıymet ifade eder? Altının yerli ve gizli ticaretteki tahavvül eden fiyatına rağmen enternasyonal piyasalardaki kıymeti pek az değişir. 1 gram altın vasatî 140 kuruştur. Bir ton altın da 1.400.000 Türk kâğıd lirası eder.

Merkez Bankasının Londra anlaşmasından evvel 26 ton altın vardı. Bugünkü miktar 81 tondur. Bir Devlet veya Merkez Bankasındaki altın mevcudu o dünyada bütün lisanlar için yapılan şeydir: Sarf!..

İşte nihayet yıllar süren bir zaman zıyından sonra bu çareye müracaat lüzumu düşünülmüş olduğundandır ki ben de bu lisanın bir ehli sıfatile mütalealarını söylemek emeline kapıldım ve bu yazıları yazmağa başladım.

Halid Ziya

milletin malî kudretini gösterir. Malî diyoruz, iktisadî ve ticarî demiyoruz. Çünkü Almanya gibi altını olan bazı devletlerin ticarî ve iktisadî kudreti büyüktür.

Muhtelif memleketlerin emisyon bankalarındaki altın ve altına kabili tahvil döviz mevcudu ile tedavüldeki kâğıd para arasında mevcut nisbet 1938 senesi sonunda aşağıda yazılı miktarları arz ediyordu:

	Yüzde nisbeti
Arjantin	83
Belçika	69
Fransa	61
İtalya	18
Japonya	18
İngiltere	64
Rusya	25
Bulgaristan	31
Yunanistan	23
Macaristan	23
Romanya	37
Yugoslavya	27
Norveç	43
İsviçre	55
Hollanda	81
İsviçre	165
Türkiye	20 (1938)
	38 (1940)

En yüksek nisbet İsviçrededir. Hollandadaki hakikî nisbet İsviçreye yakın olduğu halde son aylara kadar altını çok eski ve düşük bir kur üzerinden kıymetlendirmeleri yüzünden nisbet aşağı gözüktü. İngilizler kâğıd para mevcudunu arttırmazlar, büyük miktarlarda polişe ve çek gibi ticarî senedlerle para tedavülünü temin ederler.

Yukarıdaki rakamlar 1938 senesi sonu nisbetleridir.

Bütün dünya bankalarında altın mevcudu azalırken ve umumileşeceği zannolunan bir harbin başında memleketimize 55 ton altın girmesi Türk lirasının kıymeti ve maliyemizin sağlamlığı bakımından fevkalâde mühim bir hâdisedir.

Tediyi vasıta ve imkânlarımız:

Hükümetimiz takatleri Cumhuriyet Merkez Bankasında İngiliz hükümeti namına açılacak hususî bir hesaba bir gün evvelki resmî kur üzerinden Türk lirası olarak yatırılacaktır. İngiltere bu para ile kendi istihlâk edeceği tütün ve mutabık kalınacak diğer mahsullerimizi mübayaaya edecektir.

Mecmuu 43,5 milyon İngiliz lirası olan istikraz bugünkü resmî kurla 226 milyon Türk lirası eder. Fakat haricîte işitira kabiliyeti daha çok yüksektir. İngiliz lirasının prim yaptığı nazarı itibara alınrsa pratik sahada 43,5 milyon İngiliz lirasının 350 milyon Türk lirasına kadar satın alma kabiliyeti olduğu anlaşılır.

Taksitler resmî kurla ödeneceğine göre bütçemize tesiri daha hafif olacaktır. Haricî borcumuzu ödemeğe yarayacak ihrac maddelerimizin 1938 de ihracat umum kıymetleri; milyon lira he-

(Devamı 11 inci sayfada)

Vehbi Belda

«Son Posta» nun tefrihası: 51

CENNETLİK
GÜNAHKÂRLAR

YAZAN : NURRET SAFA COSKUN

götürdüm. Bu rutubetli odada, sefalet içinde öleceğine, hastanede rahat hayata gözlerini kapıyacaktı. Doktor, hiç yaşayacağını ümid etmiyordu. Bakılırsa biraz daha yaşar demiş, fakat bu şartlar içinde, bunun imkânsızlığını öne sürmüştü. Birkaç gün fazla ve rahat yaşayabilmesi için hastaneye vermiye razı oldum. Onu hastaneye yatırdığım ertesi günü, gazetede İngilizce bilen bir mürebbiye arandığını okudum. Müracaat ettim. Sonradan görme, çok zengin bir aile, tüccar, yaşlı ve bön bir adam. Karısı oldukça genç ve güzel. bilhassa zeki.. şeytana benzeyen bir

kadın.. çocukları sevimli bir şey.. onunla meşguliyet beni oyalıyor. Beni müşkülâtsiz kabul ettiler. Bir de büyük kızları var. Yirmisinde zarif fakat kendini çok beğenmiş bir kız. Dehşetli asrı. Aynanın önünden kalkmıyor. Ana kız, ne bir çay kaçırıyorlar, ne de balo. Evdeki iki hizmetçi ile ben daima yalnızım. Arasına poker toplantıları yapıyor. Ben hiç gözükmüyorum. Yüksel, bir hayli yaramaz. Lâkin zeki.. kısa zamanda lisana karşı büyük bir istidad gösterdi. Ayda 30 lira veriyorlar bana.. fena değil. yeyp içiyorum. Odam ayrı.. haftada iki defa hastaneye

babama gidiyorum. Şikâyetçi değilim.. Allahtan yeni bir hâdisenin rahatımı kaçırmasın yalvarıyorum.

5 Haziran

Gene az daha zalim bir tesadüf beni Tarıkla karşı karşıya getiriyordu. Dün Akşam gelen misafirler arasında Tarık ta bulunuyordu. Eğer Yüksel salona kaçtığı zaman, onu yatırmak için salona girerken dikkat etmeseydim, Tarık beni görecek. Atık davrandım. Göri çekilerek, çocuğu hizmetçi ile alırdım. Tarıkın burada ne işi var?.. Bana hiç böyle tanıdığı olduğundan

bahsetmemişti. Bundan sonra dikkat etmek lâzım. Tarıkla karşılaşmağı istemiyorum. Hele mürebbiyelik ettiğimi öğrenmesi ihtimalle titriyorum.

6 Haziran

Hizmetçilerden mide bulandıran dedikodular işitiyorum. Hanımefendi, beyin şoförle sevişiyormuş.. daha da bir çok münasebette bulunduğu adamlar varmış.. Hizmetçiler beni tam mânasile bir kapı yoldaşı addettikleri için her fırsatta bana evin sırlarını, merak göstermeneme rağmen fısılayıyorlar. Hanım efendiden ben de şüphe etmemiş değildim. Şoförün evden çıktığı yok. Hanımla derhal nazarı dikkati celbedecek derecede lâtûbali.. Ne işteyim şey. Kocasının üzerine şoförü sevmek kocasına bir şoförle ihanet etmek. Ne meselsizlik! İşin garibi, şoför, hizmetçilerden birle alakalı. Hizmetçi hanımın hanımı hizmetçiyi iskanıyorlar.

(Arkas var)

Derhal yatağa uzandım. Muallâ, babama merak edilecek bir şey olmadığını, zavıflıktan mütevellid baş dönmesi olduğunu anlatmaya çalışıyordu.

İztirabıma rağmen Muallâ iki gece evimizde neşe havası estirmeye muvafak oldu.

Üçüncü sabah :

- Gitmeliyim!

Dedi.. sarıldı beni uzun uzun öptü. Ben de muhabbetle mukabele ettim. Giderken masanın üzerine on lira bırakmıştı.

DÖRDÜNCÜ SAFHA

1 Haziran

Babam hastanede; ben de meşhur bir tüccarın evindeyim. Tüccarın 8 yaşındaki kızına mürebbiyelik yapıyorum. İngilizce öğretiyorum. Babam artık ümid kesilecek bir hale geldi. Getirebildiğim doktor, halimze acıdı.

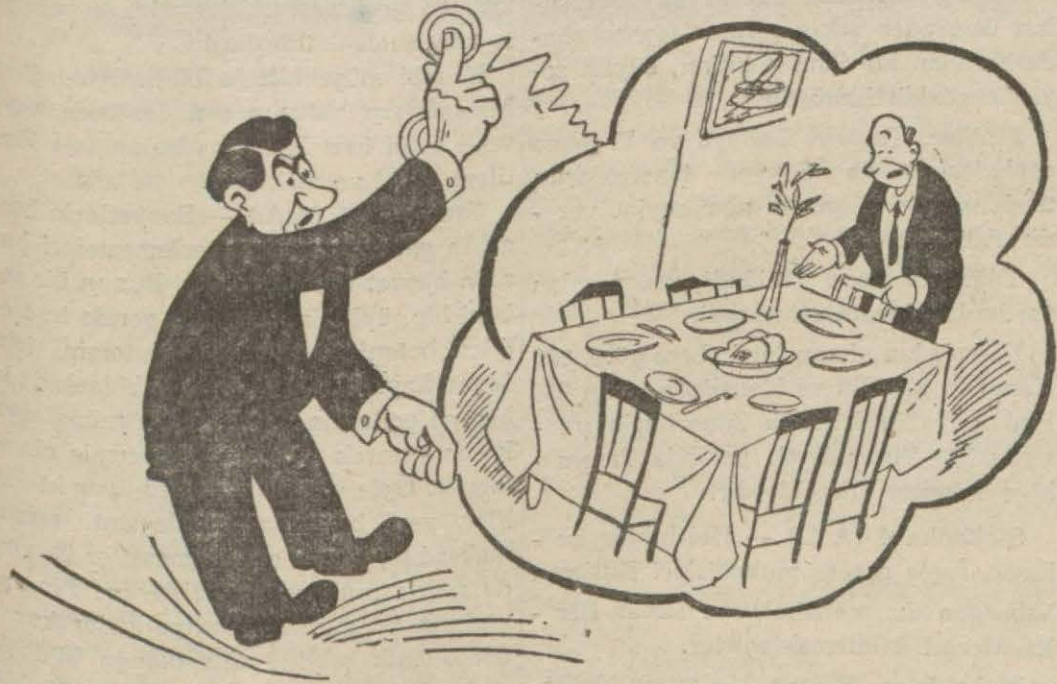
Hastaneye kaldırmaktan başka çare yok! Orada biraz bakılır! Dedi.

Mahalleden fakruhal kâğıdı çıkarttı. Benim için tutacak başka bir yol yoktu. Babamı kendi elimle hastaneye

MİZAH

Modern evler

Yazan: İsmet Hulusi

Amerikadan gelen bir dostum anlattı:

— Amerikada öyle evler var ki, bir tek odadan ibaret. Bir düğmeye basılınca bu oda birdenbire yatak odası olur. Bir başka düğmeye basılınca yemek odası olur, bir başka düğmeye basılınca banyo olur.

Merak etmiştim; sordum:
— Ya bütün düğmelere birden basılırsa?

Amerikadan gelen dostum:
— Bilmem, dedi, tecrübe etmedim.
— İki düğmeye birden basılırsa?
— Bilmem.
— Dalgınlıkla yanlış düğmeye basılırsa?

— Bilmem.
Zihnimi kurcalayan birçok şeyler vardı.

Hele şunları da sorayım, dedim:
— Meselâ bir evin erkeğinin karnı a-
çkılmıştır. Yemek yemek ister, evin ka-
dını da bu sırada banyoya girecektir. E-
ve de misafirler geliyor. Bu nasıl halle-
dilir.

Amerikadan gelen dostum çok bilen insan tavrile göyle bir yaslandı:

— Modern evin esas hususiyeti bu ya.
Salon olduğu gibi durur. Banyo yapmak
istiyen kadın banyo düğmesine basınca
kendini banyoda, yemek yemek isteyen
erkek te, yemek odası düğmesine basın-
ca kendini yemek odasında bulur. Fev-
kalâde bir icad.
— Orası öyle.

★

Bu fevkalâde icadı pek fazla merak
etmiştim. Görmek benim için bir emel
olmuştu. Bilhassa Amerikadan dönen
dostumun bana izah edemediği cihetleri
kendim bizzat öğrenmeyi istiyordum.

Tek bunun için tâ Amerikaya kadar
gittim:

— Sen ne vakit Amerikaya gittin.
Diyeceler olur, Amerikaya gittiğimi
herkese ilân edecek değildim ya.. gittim
içte. Gittim modern evleri gördüm. Mo-
dern evlerin işleme tarzını aklıma gel-
diği gibi tecrübe ettim ve geldim. Şimdi
size, dostuma sorduğum ve cevab alama-
dığım cihetleri teker teker anlatabilirim.

★

Amerikada bu modern evlerden biri-
nin kapısını çaldım. Kapı açıldı, ben ka-
pıyı açacak hizmetçiye vermek üzere
kart dövizitimi elimde tutuyordum; u-
zattım.

— Buyurun Bay İsmet.
Türkçe konuşuluyordu. Acaba bu ev
hangi vatandaşın eviydi. Sevinç için
de, bana hitab edenini görmek için iki ta-
rafa baktım. Kimseler yoktu. Aynı ses
aynı sözü tekrarladi:

— Buyurun Bay İsmet.
Kapıdan içeri girdim. Bir salonda i-
dim, bir koltuğa oturdum:
— Çay mı, kahve mi emredersiniz, is-
terseniz bir likör.

Gene ortalıkta kimseler yoktu. Sesin
nereden geldiği de belli değildi:
— Şaşırılmayın Bay İsmet, burası
milyoner bir Amerikalının evidir. Misafir-
lere kendi lisaniyle hitab eden oto-
matik aletlerden biri size soruyor, ce-
vab veriniz.

— Bir ahûdudu likörü içerdim. Kah-
ve de olsa fena olmaz.
— Hay hay. Emredersiniz.

— Ev sahibleri yanış mı?
— Şimdi meşguller, biraz sonra ge-
lirler.

Benim de istediğim bu idi. Sağa sola
baktım. Duvardaki düğmeler gözümle
ilişti: Her düğmenin yanında düğmenin
ne düğmesi olduğu yazılı idi:

Mutfak.
Banyo.
Tuvalet.
Yatak odası.
Yemek odası
Kütüphanne.

Her evde mutfak vardır, banyo vardır,
tuvalet vardır, yatak odası vardır, yemek
odası vardır, kütüphane vardır. Misafir
gittiğimiz zaman bizi salona alırlar. Hiç
birimiz, yerimizden kalkıp banyoya bak-
mayı, kütüphaneyi araştırmayı aklımıza
getirmeyiz. Herhalde Amerikadakiler de
bizim gibidirler. Onlar da misafir olduk-
ları evde salona girer otururlar. Amma
ben bunu yapamadım. Çünkü Amerika-
ya gitmekten maksadım, modern evlerin
otomatik odalarını tetkik etmektir. Evve-
lâ kütüphane düğmesine bastım. Ben
düğmeye basar basmaz salon birdenbire
karanlık oldu. Yarım dakika geçti geç-
medi, kendimi güzel bir kütüphanede
buldum. Muntazam cildli kitaplar raf-
lara muntazam bir şekilde dizilmişti.

Bu modern otomatik evler mükem-
melmiş vesellâm. Kütüphane duvarında
da salondaki gibi düğmeler vardı. Ye-
mek odası düğmesine bastım. Bu düğ-
meye basar basmaz da kütüphane karan-
lık oldu ve yarım dakika geçti geçmedi
yemek odasında idim. Yemek masası ba-
şında oturan erkek bana bakıyordu, in-
gilizce:

— Ne istiyorsunuz?
Dedi.

— Ben misafirim.
Desem, haklı olarak kızacak:
— Misafirsen yemek odamda ne işin
var?

Diye bağıracaktı. Esasen ben misafir
de değildim. Modern evi öğrenmek isti-
yen bir meraklıydım. Fazla söze ne ha-
cet. Duvardaki düğmelerden lâalettayin
birine bastım, oda kararı, yarım daki-
ka geçti, bir kadın sesi duydum:

— Eti getirdinse oraya bırak.
Mutfakta idim. Yemek pişiren hiz-
metçi beni kasab çırağı zannetmişti:
— Bıraktım.

Dedim ve mutfak duvarındaki düğ-
melerden birine bastım, yeminle, ka-
semle söylüyorum. Düğmenin yanındaki
yazıyı okumamıştım. Ne düğmesine bas-
tığımı ancak yarım dakika sonra anlıya-
bilmiştim.

Banyoda idim. Çok şükür ki modern
apartmanlarda insanı otomatik olarak
soymak âdeti yoktu da ben elbisemle
duruyordum. Banyoda yikanan kadın:

— May Bebi buraya mı geldin.
Demesin mi:
— Şey affedersiniz, vallah bilmiyeyim.
İngilizce cevap verdi:

— Sen hangi lisanda konuşuyorsun..
gene benimle şaka mı ediyorsun yeme-
ğini ne çabuk bitirmişsin.

Kadın beni kocası zannediyordu. Düğ-
meleri bulmak için duvarlara bakarken
kadına göz göze geldik. Çirliçliçlikti da.
— Ay!

Diye bağırıldı; ben de:
(Devamı 11 inci sayfada)

Müvezzilerin meselesi
halledilmemiştir

Birkaç gün evvel seyyar müvezzile-
rin Akay vapurlarına girmelerinin ya-
sak edildiğini yazmış, yanlış alındığını
gördüğümüz bu lüzumsuz tedbirin, bu
yanlışlık anlaşılır anlaşılmaz geri al-
nacağını ummuştuk. Yanılmışız. Dün
tekrar matbaamıza gelen ve hal ve va-
ziyetlerinden yana yakıla şikâyet eden
bu biçareler, herkesin ve her satıcının
girmekte serbest bulunduğu Akay va-
purlarına gene sokuluyorlarmış. Giren
olursa çalyaka kapı dışarı ediliyormuş.
Bu tedbirin esbabı mucibesi malûm -
dur: Yolcuların gürültü ile rahatsız e-
dilmelerine mâni olmak.

Halbuki aynı neticeyi, gürültüyü me-
netmek suretille temin etmenin daha ko-
lay olduğunu söylemeye bilmeyiz hâcet
var mıdır?

Bu tedbiri, belediye zabıtasının gürül-
tü ile mücadele nizamını yerine getir-
miş olmak için de almış sayamayız.
Çünkü belediye nizamının nice yerine
getirilmiyen maddeleri vardır ki onunla-
rın sayısını burada sıralamakla bitire-
meyiz.

Moamafih batıl maksûnaleyh o-
lamıyacağı için biz bu nokta ü-
zerinde duramayacağız ve sadece, her
vatandaş gibi seyyar müvezzilerin de,
o yerin âdab ve erkânına uymak şartlı-
le, her yere girebilecekleri kanaatinde,
yiz. Bu düşünülmeğe lâzımdır ki herşey-
den evvel bir ekmek meselesidir. Masa-
mızın başında şu veya bu kararı vere-
biliriz. Fakat o kararı verirken bunun
tevlid edebileceği akibeti de düşünmek
meçburiyetindeyiz. Demokratik idare
olmak için onun icablarına da riayet et-
mek lâzımdır. Demokrasinin ne demek
olduğunu anlatabilir ümidile bu husus-
ta kısaca bir de fıkra anlatalım.

Fransız orduları başkumandanı gene-
ral Gamelin geçenlerde cepheyi teftişten
dönüyormuş. Küçük bir köyün küçük
bir oteline misafir olmuş. Otelci kadın,
her yolcu için doldurulması icab eden
defteri getirmiş. Başkumandan bu liste-
nin boş yerlerini doldurmuş, iade etmiş.
Az sonra kadın tekrar gelmiş ve af di-
liyerek demiş ki:

— Kusura bakmayınız, generalim. Ta-
biiyetimiz yazmayı unuttuğunuzuz.

General cevap vermiş:

— Fakat herkes benim Fransız oldu-
ğumu bilir!

Kadın, şikâre olarak mukabele etmiş:

— Evet amma belki bizim köyün jan-
darması bilmez.

Kıssadan almabileceği hisse vazah-
tır.
Yanlış hesab Bağdaddan döndüğünü
kabul edip bu biçarelere tekrar hakla-
rını ve-elim. Fakat kendilerini, daha
gürültüsüz çalışmaya sevk edelim. Bun-
da evliyayı umur ile tamamen mütefl-
kiz.

Almanya'da yaptırılan
yeni vapurlarımız

Almanya'da yaptırılan vapurları teslim al-
mak üzere 9 ay evvel Almanya'ya giden ve
son vaziyet dolayısıyla vapurları teslim ala-
mıyarak evvelki gün şehrimize dönen fen
heyeti reisi Necmettin Erol dün raporunu
Denizyolları Umum Müdürlüğüne vermiş-
tir. Bu rapor Münakalât Vekâletine gönde-
rilecektir.
Öğrendiğimize göre Almanya'daki vapur-
larımızın getirilememesinin sebepleri ara-
sında denizlerdeki emniyetsizlikten başka
Almanya ile klering muamelelerinin kesil-
mesi ve Almanların peşin döviz istemeleri
de mevcuttur. Döviz meselesi iki hükümet
arasında müzakere edilerek hallolunacak-
tır.

Bir dokumacıyı karanlıkta
bıçakladılar

Vefada Darülhadis sokağında numa-
rasız kulübede oturan ve dokumacılık ya-
pan yirmi yaşlarında İsmail oğlu Hasan
karanlıkta Kantarıclardan geçerken ta-
numadığı bir şahıs tarafından bıçakla
kalbinden ağır surette yaralanmıştır. Ya-
ralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış-
tır. Fail aranmaktadır.

Dört yerde yangın çıktı

Evvelki gün Aksarayda Horhor caddesi-
de 131 sayılı bakkal Halle ald dükkândan,
Beyoğlunda Fırızağada Gullavi sokağında
11 numaralı Anastasa ald evin alt katından,
Taksimde Hüseyinağa mahallesinde 15 nu-
maralı Vitalinin evinden ve Ayvansarayda
Sulu sokakta Mehmedin mutasarrıf olduğu
5 sayılı ahşab evin balkonundan yangın çık-
mıştır.

İtfaiye bunların dördünü de genişleme-
lerine meydan bırakmadan söndürmüştür.

Bir sabıkalı eroin satarken yakalanı
Zabıta dün de bir beyaz zehir kaçakçısını
suçüstü yakalamaya muvaffak olmuştur.
Bu adam, eroin kaçakçılığından müteaddid
sabıkası bulunan ve son mahkûmiyetini de
20 gün evvel ikmal eden Ramazan adında
bir sabıkalıdır. Cür'etkâr kaçakçı dün, me-
murlar tarafından takip edildiğinden bha-
ber Süleymaniyede Bakırçılarda bazı kim-
selere eroin satarken yakalanmıştır. Rama-
zan bugün asliye 5 inci ceza mahkemesine
teslim edilecektir.

Son Postanın zabıta romanı: 22

KOMİSER
SEDAD

Nekleden: İbrahim Safa

Çalınan dosya

Komiser Sedad, tekrar döndüğü
trende doğru kendi kompartimanına
gitti. Kaçak kadının çantası henüz orta-
da idi. Bu çantayı açtı, karıştırdı. Hüvi-
yet varakaları yolunda...

Bunlar işine yaramazdı. Yalnız firar-
ının bu vesikalardan mahrum kalması
fena değildi. Bu el çantasını acele ta-
radıktan sonra bıraktı. Bir de yanda,
bir küçük bir deri çanta daha var-
dı; kilidli idi. Tereddüd etmeksizin çek-
ti, kilidi kırdı.

Başucunda bir bileti, polis memuru-
na yardım etmek ümidile bekliyor ve
hayretle onun harekâtını takip ediyor-
du.

Bu deri çantanın içinden bazı kadın
elbiseleri çıktı... Çamaşlıklar, mendil-
ler... bir de renkli bir önlük vardı.
İyice, sıkı sıkı katlanmış olan önlüğü
de diğerleri gibi açıp kaparken bunun
ağırlığı ve bir noktadaki sertlik na-
zarı dikkatini celbetti:

Önlüğün ön tarafındaki ceb dikil-
mişti. İçinde sertce bir cisim vardı.
Evvellâ ehemmiyet vermek istemiyerek
o anda çantada belki daha mühim bir
şeyler bulunacağını düşündü. Sonra
çakısını çıkararak cebteki dikişleri sök-
tü.

Bu geniş cebden büyücek bir zarf
çıkı. Zarfı evirip çevirirken tecrübe-
dide polis memuru garib bir heyecana
kapıldı.

Hemen zarfı açtı, bir iki kâğıd çevi-
rince arkasına dayandı ve muzafferane
bir kahkaha salıverdi.

Zarfın içinde Fikri-Asım ticarethane-
sinden çalınan dosya vardı: Tayya-
relerin irtifa aletleri hakkındaki keşif-
lerine dair Amerikalı V. D. E. şirketi
nin dosyası...

Bu dosyanın tekrar ele geçirilme-
si kendisine ne mühim bir itibar ve
mevki vereceğini bildiği için birçok
zahmetleri göze almıştı. Fakat bütün
zahmetleri boşa çıktıktan sonra, işte
hiç ümid etmediği bir sırada dosya eli-
ne geçiyordu.

Artık o zaman bu sahte ihtiyar ka-
dının hakiki hüviyetini tayinde zerre
kadar tereddüd etmedi!

— Sara! diye düşündü.

Peki: acaba şimdi gene Pendiğe mi
gidecekti? Hele, onu Pendiğten iste-
diklerini nasıl haber almıştı? Bu tele-
fon muhaberesi daha o gün yapılmış
ve pansiyon sahibi telefonu yapan a-
dama Aleksandrının bir daha gelmeye-
ceğini de söylememişti. O halde bu karı
hangi vasıta ile kendisinin Pendiğten
istendiğini öğrenmişti?

Bu muammayı daha sonra halletmek
üzere düşünmemeye karar verdi.

Tren Pendiğe vardığı zaman Seda-
dın ilk işi jandarmaya müracaat ederek
keşfiyeti haber vermek oldu. Jandarma
zaten Sedadin geleceğinden daha evvel
haberdar edilmişti.

Sedadın haber verdiği yola jandar-
malar çıkarıldı ve bunlar tarif edilen
kıyafette bir kadın aramaya koyuldu-
lar.

Tren Pendiğe durduğu zaman istas-
yonda epeyce kalabalık vardı. Bunlar

Pendiğın yerlileri idiler ve trenin yarım
saat geç kalmasını merak etmişlerdi.
Yedi sekiz kişilik bir grup tren şefinin
ve biletcilerin etrafını alarak onlardan
hâdiseyi öğrendiler:

Trende bir polis memuru bir kadını
takip ederken kadın fabrikadan sonra,
yolun tamir dilmesinden ve trenin ya-
vaş gitmesinden istifade ederek atlayı-
vermiş, tren durmuş, kadını aramışlar;
bulamamışlar...

İstasyona belki birisini beklemek
üzere gelen yaşlıca, iri yarı bir adam
bu haberi alınca acele geriye döndü;
meydanda duran bir otomobile girdi.
Yerleşir yerleşmez sert bir sesle emret-
ti:

— Geriye dön; Kartala değru ve
mümkün olduğu kadar tren hattını ta-
kib ederek çabuk yürü...

Şoför, makineyi işletmeye hazırlanır-
ken yaşlıca adam bir an düşündü, son-
ra:

— Bu Sara olacaktı dedi. Onu ne ya-
pıp yapıp bulmalıyız!...

Sonra istasyonda işittiklerini şoföre
söyledi. Şoför bozuk yolda bütün sür-
atle giderken:

— Tamir edilen yolun nerede oldu-
ğunu biliyorum usta... Saranın orada
trenden atlayınca Pendiğe gelmek ist-
tiyeceği de muhakkaktır. Geçmesi muh-
temel olan yolların üzerine varacağım;
merak etmeyiniz.

— Necib, eğer bu kıızı bulabilirsek
son hatanı bu suretle tamir etmiş ola-
caksın. Ancak o zaman seni affedebil-
irim.

— Ötekini de bulacağız Usta... Siz
hiç merak etmeyiniz. Henüz ortada
kaybedilmiş bir şey yoktur. Biliyorusu-
nuz ya, ben bugün istihbarata gitmiş-
tim. Orada...

— Sus artık, beni boş yere yoruyor-
sun...

Necib, bu emre itaatten başka çare
olmadığını derhal takdir ederek direk-
siyona eğildi. Sür'atle ağaçların, tepe-
ciklerin arasından gitmeye başladı. Bir
tarafıta Pendiğın, uzakta Kartalın sö-
nük ziyaları görünüyordu; deniz düz bir
duvar gibi farkediliyordu.

Çamlığı geçtikten sonra lâmbaları
söndürerek bir hayli ilerledikten sonra
başka bir yoldan ve tren hattından bi-
raz daha uzaktan geri döndüler. Sonra
tekrar ileriye gidecekleri sırada karşı-
larına iki jandarma çıktı. Şoför mev-
kiindeki Necib, Ustasına:

— Kaçalım mı? diye sordu.

— Hayır... Bilâkis yavaşla!

'Ve otomobil yavaşça bu iki neferin
yanından geçerken içlerinden biri

«dur!» işaretini verdi. Jandarma, araba-
dan başını çıkaran Ustayat:

— Yolda bir kadına rastladınız mı?
Şöyle yaşlıca, siyah elbiseli bir kadın...

Kendisine «Usta» denilen yaşlıca
adam hemen cevap verdi:

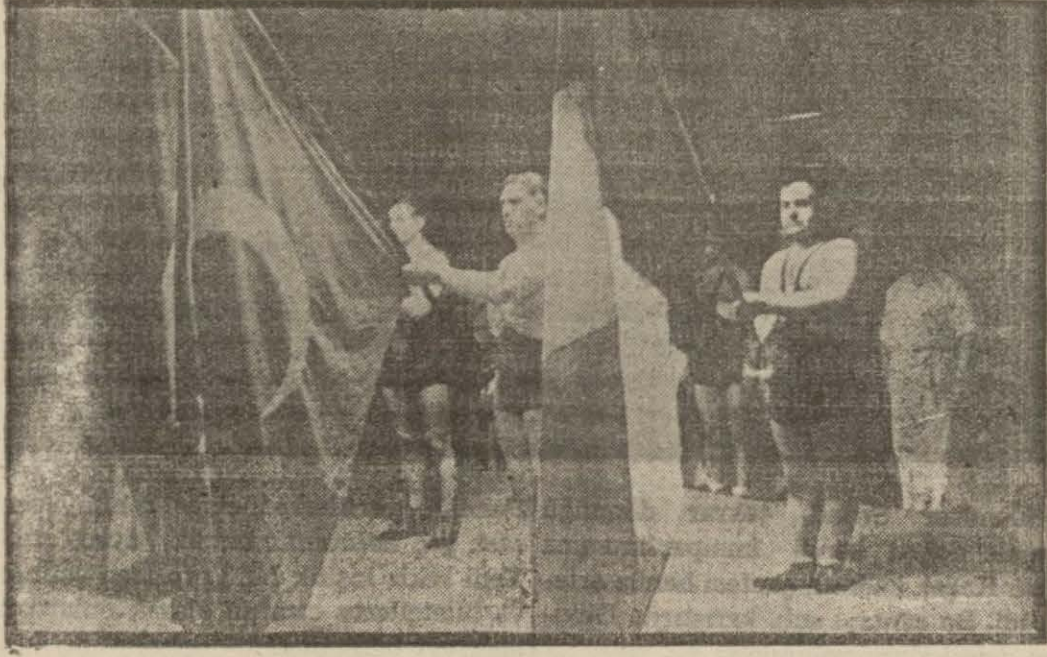
— Evet, biraz ileride. Pendiğe doğ-
ru giderken gördük, üstü başı perişan
bir kadın... Amma acaba sizin sordu-
ğunuz mu? Bilmem...

(Afkası var)

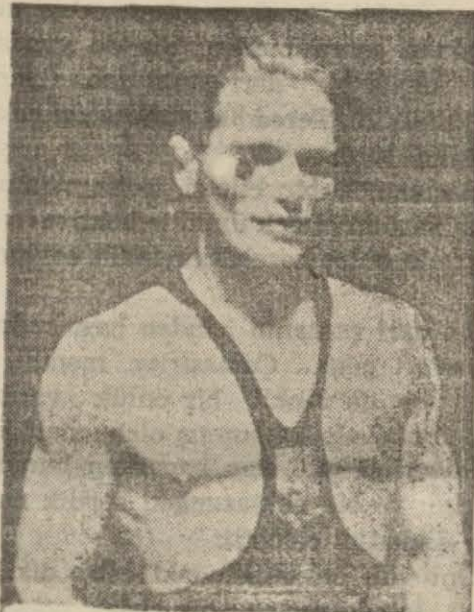
Bravo aslan güreşçilerimize!

Takımımız altıncı defa Balkan şampiyonu oldu

Mسابakalar dün gece bitti, güreşçilerimiz beş birincilik, bir ikincilik, ve bir üçüncülük ile şampiyonluğu muhafaza ettiler. İkinciliği Rumenler aldı

Dün geceki merasimden bir intiba

61 ve 72 kiloda birinci olan Rumen ve Yugoslav güreşçileri

(Baştarafı 1 inci sayfada)
şampiyonu olmuştur. Romanya 14 puvanla ikinci. Yugoslavya 9 puvanla üçüncü. Yunanistan 4 puvanla dördüncüdür. Müsabakalardan sonra merasim yapılarak, birincilik kazanan milletlerin millî marşları çalınmıştır. Kıymetli güreşçilerimiz İstiklâl marşını beş defa dinleterek çok alkışlanmışlardır. Güreşlerde alınan dereceleri yazıyoruz:

56 kilo

- 1 — Hüseyin (Türk)
- 2 — Horvat (Rumen)
- 3 — Hopek (Yugoslav)

61 kilo

- 1 — Tojar (Rumen)
- 2 — Mogolyak (Yugoslav)
- 3 — Suad (Türk)

66 kilo

- 1 — Yaşar (Türk)
- 2 — Filips (Yunan)
- 3 — Horvat (Rumen)

72 kilo

- 1 — Delulsa (Yugoslav)
- 2 — Celâl (Türk)
- 3 — Petmezaz (Yunan)

79 kilo

- 1 — Mersinli Ahmed (Türk)
- 2 — Cocos (Rumen)
- 3 — Kapafis (Yunan)

87 kilo

- 1 — Mustafa (Türk)
- 2 — Slagi (Rumen)
- 3 — Çuk (Yugoslav)

Ağır sıklit

- 1 — Coban (Türk)
- 2 — Oto (Yugoslav)
- 3 — Şuşaba (Rumen)

Güreşlerin tafsi'atı

56 kilo

Küçük Hüseyin — Rumen Horvat
Bu müsabaka 56 kilonun birincisini tayin edecek. İki de kuvvetli ve birbirlerini ihtiyatla deniyorlar. Birinci devrenin sonuna doğru Hüseyin Rumeni minder kenarında yere indirdi. Biraz sonra da ilk on dakika bitti. Devre berabere.

Kur'da Rumen alta düştü. Hüseyin güzel çalışıyor. Fakat Rumen kuvvet-

li müdafaayı yaptıktan netice alamıyor. Hüseyin altta. Rumen sıkıştırıyor. Hüseyin de iyi kapandığından Rumenin gayreti boşuna. Yaptığı bir oyunda Rumen az kalsın kendi, kendine tuş oluyordu. Dört dakika ayakta eticesiz geçti ve 20 dakika sonunda müsabakada daha fazla puvan toplamış olan Küçük Hüseyin ekseriyetle ve sayı hesabıyla galib geldi ve Balkan şampiyonu oldu.

61 kilo

Suad Savaş — Yugoslav Mogolyak
Dünkü müsabakada kolu sakatlanmış olan Suad mindere çıkamadığından Yugoslav hükmen galib ilân edildi. Mogolyak bu suretle Balkan ikincisi oldu.

66 kilo

Yaşar Doğu — Yunan Filips
Bu güreş de bu sıklitin birincisini tayin edeceği için mühimdir. Yaşar ilk dakikalardan itibaren acı kuvvetini Yunan'ya tatırıyor. Bir oyunda alta düşen Yaşar derhal şimşek gibi ayağa fırladı ve Yunanlıyı mindere indirdi. Altta Yunanlı Yaşarın burgularıyla eziliyor. Ve muhakkak tuşlardan minder dışına kaçarak kurtuluyor. Yunanlı iki kuvvetli köprü ile kurtuldu. Yaşar fevkalâde. Burgular birbirini kovuyor. Nihayet sırtını yere veren Yunanlı bu ezici tazyikten ancak tuşla kurtulabildi. Halk Yaşarın bu fevkalâde galebesini çulğunca alkışladı. Bütün müsabakalarını hep tuşla kazanan Yaşar 66 kilo Balkan şampiyonu oldu.

72 kilo

Yunan Petmazas — Yugoslav Deluka
Puvan vaziyetinde birinci olan kuvvetli Yugoslavın karşısında genç Yunan güreşçisi cesaretle güreşiyor. Yunanlı mükemmel bir salto çekti. Yunanlı minder dışında tuş. Ayaktalar. Devre berabere. Yugoslav teknik güreşiyor. Yunanlı atak. Neticede daha hakim güreşmiş olan Yugoslav hakem-

İngiliz Başvekili Mısra geliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Aynı gazete, İngiliz nazırlarının, müteakiben bazı Yakınşark merkezlerini ziyaret etmeleri ihtimalinden bahsolutduğunu da yazmaktadır.

Bütün bunlar gösteriyor ki, İngiltere Yakınşarktaki vaziyet ve bu vaziyetin muhtemel inkişafı hakkında büyük bir alâka beslemektedir.

Petrol harbi faraziyeleri

Paris 4 (Hususi) — «Eksçenc Telegram» ajansının askeri muhabiri, Yakınşarktaki vaziyet ve burada cereyanı muhtemel askeri harekât hakkında, Fransız erkânı harbiyesine mensub salâhiyettar bir sübâyla görüşmüştür.

Fransız sübâyı demiştir ki:

— Bu havalide (Yakınşark havalisi) cereyan edecek olan harbi, bir petrol harbi mahiyetinde olacak ve iki muhasım taraf, birbirlerini kendi petrol membalardan mahrum bırakmağa çalışacaklardır.

Binaenaleyh, muhasamat başlar başlamaz. Sovyetlerin İran ve Iraka karşı harekete geçerek, petrol kuyularını havadan bombardıman etmeleri beklenir.

Diğer taraftan müttefiklerin ise, Batum ve Baküya karşı aynı harekete bulunacakları şüphesizdir.

Böyle bir ihtimal karşısında, Suriyede ki Fransız ve Filistindeki İngiliz kara kuvvetleri de kendilerine düşen vazifeyi ifa edeceklerdir.

lerin ekseriyetle mağlûb sayıldı. Bu mağlûbiyete rağmen Yugoslav Balkan şampiyonluğunu muhafaza etmiştir.

79 kilo

Mersinli Ahmed — Rumen Cocos

Bizim için mühim müsabakalardan biri de budur. Kazanan Balkan şampiyonu olacak. Rumen müthiş bir kafa kolla Ahmed'i yere aldı. Mersinli bu çok tehlikeli vaziyeti müşkül köprülerle atlattı. Ayağa kalktı. Rumen tehlikeli bir güreşçi. Devre Rumenin yaptığı kafa koldan kazandığı puvanla Ahmedin aleyhine neticelendi. Rumen ayakta güreşmeyi kabul etti. Ahmed kazanmak için şiddetle hücum ediyor. Ahmed fevkalâde enerji gösteriyor. Rumeni salto ile yere vurdu. Arkasından bel kündelerile havaya kaldırıp mindere vurmağa başladı. Heyecan son haddini buldu. Rumen sersem oldu. Rumeni tekrar havalandıran Ahmed fevkalâde bir künde ile tuş yaptı. Halkın yaşa, varol âvazeleri arasında ve 13 dakika 7 saniyede bu çok kıymetli galebeyi kazanan Mersinli sıklitinde Balkan şampiyonu oldu.

87 kilo

Rumen Slagi — Yugoslav Svetozar

Bu sıklitin şampiyonluğunu evvelki gün büyük Mustafa kazanmıştı. Rumenle, Yugoslav ikincilik için çarpışıyorlar. Müsabaka 20 dakika sürdü ve daha hakim güreşen Rumen ekseriyetle galib gelerek Balkan ikincisi oldu.

Ağır sıklit

Coban Mehmed — Rumen Şuşaba

Rumen müsabakaya çıkmadığından Coban hükmen galib sayıldı.

Bu suretle altıncı Balkan güreşleri sona erdi. Vahidle - Celâl Atik arasında seyircilere bir serbest güreş gösterişi yapıldı.

Tarik Özerengin

Balkan güreş kongresi

Balkan güreş kongresi son toplantısını yapmıştır. Kongre Balkan güreş birliğine reis olarak Bırhan Feleği umumî kâtib olarak Seyfi Cenabi seçmiştir. Balkan güreş birliğinin merkezi İstanbul olacaktır. Serbest güreşlerin Balkan şampiyonasına kabulü için bazı tetkikler yapılacaktır. Bu münasebetle dün akşam serbest güreş tecrübeleri Türk güreşçileri arasında yapılmıştır. Serbest güreşleri bilen güreşçilerimizden kongre azaları antrenör istemişlerdir. Önümüzdeki Balkan güreş şampiyonasının Bükreşte yapılması için Rumenler teklifte bulunmuşlardır. Mısırlıların Balkan güreşlerine kabulü ayrıca tetkik edilecektir.

Kız liseleri voleybol maçları

Kız mektepleri voleybol ilk heyetinden: 6/3/1940 Çarşamba günü yapılacak voleybol maçları:

İnönü lisesi - Şişli Terakki lisesi saat 15. Boğaziçi lisesi - İstanbul Kız lisesi saat 15.30. Kandilli kız lisesi - İstiklâl kız lisesi saat 16.

Finler son günlerde 17.000 maktul verdiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Viborg körfezinin buz tutmuş olan suları üzerinden şehre girmek teşebbüsünde bulunan bir Sovyet kıt'ası, büyük ziyatla püskürtülmüştür.

Finliler, Taipale, Ladoya ve Petsamo cephelerinde de Sovyet taarruzlarını taretmiş ve düşmana ağır ziyat vermişlerdir.

Diğer taraftan Finlandiyaya yapılan yardımlar devam etmektedir.

Kanadadan alınan bir habere göre, 700 Kanadalı gönüllü ve Kanadada sakin 200 Finlandiyalı Birleşik Amerikada yaşıyan 250 Finlandiyalı yakında Helsinkiye hareket edeceklerdir.

Stokholm 4 (A.A.) — Helsinkide bulunan İsveç gazete muhabirleri Rusların Viborgun dış mahallelerine kadar ilerlediklerini bildirmişlerdir.

Muhabirler, Viborg körfezinin üstündeki buzlarda geniş miyasta taarruz imkânı bulunamaması dolayısıyla Sovyetleri ileri hareketinin muvakkaten durduğunu ilâve eylemişlerdir.

Fin tayyarecileri buzları müessir bir

surette kırmış oldukları için Sovyet kıt'aları geçilmesi imkânsız bir su mânia-sı karşısında kalmışlardır.

Ecnebi müşahidlerin bildirdiğine göre Manerhaym hattının son derecede kuvvetli daha bazı kısımları bulunması Finlilere ümid vermektedir.

Stokholm 4 (A.A.) — Sovyetlerin borzahnın garbinde çabuk ilerlemeleri burada hayret uyandırmıştır. Bunun bir sebebi hiç şüphesiz Finlilerin geride inşa edilen betonların kurumasını temin için Manerhaym hattının bazı bölgelerinde her ne pahasına olursa olsun müdafaaya karar vererek fazla ziyat vermiş olmalarıdır. Öyle vak'alar kaydediliyor ki Finliler, yeni betonların çekmesini temin maksadile, tahrib edilen mevziler üzerinde açıkta muharebe etmişlerdir. Fin ziyatının bu suretle şimdiye kadar kaydedilmediği şekilde ağır olduğu bildirilmektedir. Stokholmda bu ziyat 17 bin olarak hesap edilmektedir. Çok taze olan yeni betonların ne derece mukavim olacakları da merak edilmektedir. Viipuri faciasının iki başlıca sebebi şudur: A - dam eksikliği, top eksikliği.

Şekerin kilosuna 10 kuruş zam yapıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

müddet sonra birçok semtlerde bakkallar şeker kalmadığını söylemişlerdir.

Cumartesi günü öğleden sonra resmî dairelerin ve toptancıların kapalı bulunması sebebiyle perakendeciler şeker almak imkânını bulamamışlardır. Şeker şirketi İktisad Vekâletinden aldığı emre istinaden Cumartesi günü saat 14 den dün saat 12,30 a kadar toptancıya şeker vermemiş ve aynı emir üzerine elindeki stok miktarını bildirmiştir.

Nihayet dün İktisad Vekâletinden şehrimizdeki alâkadar resmî makamlara ve şeker şirketine şekerin beher kilosuna 10 kuruş zam yapıldığı tebliğ edilmiş ve şirketin bu esas dahilinde satışlar yapılması bildirilmiştir.

Bu tebliğe istinaden şirket dün toptancılara toz şekerin kilosunu 35 ve kesme şekeri de 38 kuruştan tevzie başlamıştır.

Şeker fiyatlarına yapılan zam Anadolu ajansı tarafından dün gece şu şekilde ilân ve izah edilmiştir:

Ankara 4 (A.A.) — Bugünkü şeker fiyatları pancarın azami 30 para olması esasına müstenid idi. Halbuki 1939 senesi kampanyasında pancara azami 40 para verilmiştir. Önümüzdeki kampanyada bu miktarı yeniden arttırmak lâzım gelecektir. Diğer taraftan ecnebi memleketerden temin edilen işletme malzemelerinin fiyatları da yükselmiş bulunmaktadır.

Binaenaleyh, bütün farkları karşılamak için şeker fiyatını arttırmak zarureti hâsıl olmuştur. Esasen hariçten getirilecek şekerler de bizim şimdiki fiyat seviyesinden fazlaya malolmaktadır. Bu sebeble şekere satış fiyatına kiloda 10 kuruş zam yapılmasına koordinasyon heyetine karar verilmiştir. Martın 4 üncü Pazartesi gününden itibaren bu yeni fiyat üzerindeki şeker satılması için şeker şirketine emir verilmiştir.

Toptancı şeker tüccarları yeni fiyatlara satışa başladıkları anda eski fiyattan elerinde bulunan stokları en çok 24 saat içinde bir beyanname ile şeker satın aldıkları fabrikalara veya teşkilâtına bildirecekler ve kendilerine aid olmayı bu fiyat farkının hesabını mezkûr teşkilâtle görecektirler.

Şeker kıtlığı mevzuubahs değildir

Memleketimizde senede 105 bin ton şeker istihlâk edilmekte olduğuna göre, bu zamdan on buçuk milyon lira temin edilebilecektir.

Halen şehrimizdeki depolarda 1200 ton şeker mevcut olup Samsun yolile Turhal şeker fabrikasından 1000 ton ve Eskişehir fabrikasından da 300 ton şeker getirilmektedir. Bu miktar şehrin bir aylık ihtiyacına tekabül etmekte olup şirket Trakya ve Anadolunun muhtelif fabrikalarında mevcut stoklardan memle-

tin muhtelif mntakalarına şeker sevkederek ihtiyacı karşılayacaktır.

Esasen 938 kampanyasında Alpullu, Uşak, Eskişehir, Turhal fabrikalarının 42,526 ton istihsaline mukabil, 939 da istihsal artırılarak 71,946 ton şeker istihsal edilmiş ve hariçten yapılan ithalâta bu 100 bin tonu tevaviiz etmiş olduğundan bir şeker buhranı mevzuubahs değildir.

Bu sene fabrikalar dahil şeker istihlâkine karşılayacak ve hariçten şeker ithaline lüzum kalmıyacak bir miktar da istihsal yapacaklardır.

Diğer taraftan dün şeker şirketinin depoları geç vakte kadar açık bulundurularak her istiyen tüccara yeni fiatlarla şeker verilmiştir. İktisad Vekâletinin tebliği e'lerinde stok bulunduranların tesbitini âmir olduğundan, toptancı ve perakendeciler beyanname vermeğe davet edilmişlerdir. Bu maksadla dün vilâyette mntaka ticaret ve iktisad müdürleriyle ticaret odası umumî kâtib ve belediye iktisad işleri müdürünün iştirakile bir toplantı yapılmış ve bazı mukarrerat itihaz olunmuştur.

İzmirdeki vaziyet

İzmir 4 (Hususi) — Şeker fiyatına zam yapılacağı haberi üzerine İzmir piyasasındaki şekerler saklanmıştır. İstiyenlere yarım kilodan fazla satılmamaktadır. Vilâyet millî korunma kanunu mucibince takibata başlamıştır.

Zehirli gaz kursları

Antalya (Hususi) — Halkevi tarafından zehirli gazlar hakkında malûmat sahibi vatandaş yetiştirmek maksadile kurslar açılmıştır. Bu dersler üç kısım olup haftada birer saattir. Harb cerrahisi dersleri için muallim olarak memleket hastanesi başhekim ve operatörü doktor Nuri Akan, muharebe gazleri dersleri için muallim olarak belediye doktoru Emin Meriçlioğlu, sarî hastalıklarla mücadele dersleri için muallim olarak memleket hastanesi dahiliye mütehasssisi doktor Nevzat İhan seçilmişlerdir. Derslere devam edecek talebe iki kişidir. Birinciler esas talebedir. İkinciler yardımcı talebe olup her iki talebe birlikte derslere devam edeceklerdir.

Birinci kısım talebeler. Eczacılar, diş tabipleri, küçük sıhhat memurları, ebeler, yardımcı talebeler ise merkezi vilâyet devairinin hepsinden ve belediyeden iki kiş, ilk mekteplerin başmuallimleri, liseden üç muallimden ibarettir.

Bu kurs iki ay devam edecek ve neticede yeniden talebe kaydedilerek ikinci devreye başlanılacaktır.

Bir amele elini makineye kaptırdı

Bakırköyünde Osmaniyede Aksu caddesinde oturan ve Zeytinburnu fabrikasında çalışan Ahmed, dün işle meşgul olurken elini makineye kaptırması ve parmağı kesilmiştir. Yaralı işçi tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Kadın işi değil!

Çeviren: Hasan Âli Ediz

Kimse farkına varmadan akşam çayı yavaş yavaş bir aile meclisine tahavvül etti. Şen ve şişman Leva amca alâka ile sordu:

— Demindenberi soracağım, fakat fırsat bulamıyorum. Kuzum sizin Nataşa nerede? Görünürlerde yok?

Evin sahibesi, Kladiya Vasilyevna, elini sallayarak:

— Hiç sormayın, dedi. derdimiz büyük Nataşa bugünlerde mektebini bitirdi.

— Liseyi mi?

— Evet, liseyi. şimdi kızcağızın derdi büyük. mesele şu ki: Ne ben, ne de babası, şimdi kızı nereye, hangi mektebe vereceğimizi bir türlü kararlaştıramıyoruz. Aksi gibi kız da bu sene birincilikle mektebden çıktı. Binaenaleyh imtihana falan Nüzum kalmadan istediği mektebe girmek hakkını haiz... Yani sizin anhyacağınız, şimdi Nataşa için bütün kapılar açık...

Leva amca düşünceli bir eda ile:

— Evet, diye söylendi, hakikaten bugünün gençleri önünde her kapı açıktır.

Klovdiya Vasilyevna, bir daha elini salladı ve ağlar gibi bir sesle:

— İşte felâket burada ya, dedi. ya kızcağz kendine iyi bir kapı seçemezse?

Ailesini korkutmak ve hayrete düşürmek hususunda fevkalâde usta olan ailenin müşterek yeğeni Nikolay gözlerini açarak:

— Bence, dedi. Nataşa tayyareci olmalıdır. Vaktâ biraz tehlikeli bir meslektir amma, fevkalâde cazibedir.

Yaşlı olmasın rağmen kendini beğendirmek illetinden bir türlü kurtulamayan Adelaid hala, ufak aynasına bir göz attıktan sonra:

— Uçmak, dedi. kadın işi değildir.

Adelaid halamın her hâdiseyi büyütme ve fecaatini arttırmak hastahğna mübtelâ olan ablası Serafima Spiridovna:

— Daha geçenlerde, dedi, tanıdığım bir tayyareci düştü de parça parça oldu.

Alaycı Nikolay, kadıncağızın sözünü keserek:

— Hala, dedi, bu hangi tanıdık tayyareci?

— Canım Nikolay, sözümü kesme, tayyareci başka, benim tanıdığım başka. Ben bunları birbirine karıştırdım. Yani şunu demek istiyorum ki, bana bunu anlatan bir tanıdığımdır. Onların sayfiyeleri civarında bir tayyare meydanı varmış da, bir tayyarenin düştüğünü görmüş. zavallı tayyareci de henüz pek gençmiş! Aneak 53 yaşında imiş.

O, ömüne çıkan saadeti ayağı ile itmemiş, uşaklıktan efendiliğe yükselişin baş döndüren zevki içinde belinden peştemalı atınca setre-pantolonlu kayınpeder olmakta tereddüde düşmemişti. Geçkin de olsa güzel bir karı, karyola, konak, para, hep beraber gelince, tepilemezdi. Bahusus ortada kendi sulbünden gelme bir de çocuk vardı. Bu rahatı nerede bulacaktı?

Aradan kısa bir zaman geçti. Vazife edilen küçük «Eliz» le kulağına ezan okunmak suretiyle adı konan minimini «İbrahim», iki yavrular gibi yanyana uyuurlarken evde yeniden hayat başladı. Dansh çaylarda, akşam toplantılarında bütün davetlilerin mevzuu, kayınpederle kayınavale idi. Hulki Soyer, hicabından yerlere geçerken Süleyman Doğrar misafirlere iltifatlar savurur:

— Zâtâlin eyimin Bayan?

— Zâtâlin hastamın be? Suratın sıskaya dönmüş.

Şeklinde konuşkanlıklar gösterirdi. Bazı, bazı «sırtlı göbekli, gıfte bilekli, 107 kiloluk, mezhaba mali, bayanlara bıyık büküğü de oluyordu. Hele:

— Ben de dans oynuyacağım.

Diyerek ortaya atıldıktan sonra gözüne kestirdiği şişman bayanlara öyle bir: — Hele galk, beraber depinek.

Deyiş vardı ki canlar dayanmazdı.

Zaman, sabık Süleyman ustanın da taassub damarlarını törpüliye, törpüliye

— O, maşallah, bu senin tayyareci, hakikaten pek gençmiş, hala?

— Canım genç olan tayyareci değil, komşum.. gene yanlış söyledim... Ne ise adamcağızı hastaneye götürmüşler.. yalnız kulağını on dört yerinden dikmişler.. işte tayyareciliğin sonu budur. Leva amca biraz düşündükten sonra:

— Peki, dedi. şu halde Nataşayı hangi mesleğe vermeli?

Nataşanın annesi içini çekerek:

— Bilmem ki, diye söylendi, acaba iktisadçı yapsak nasıl olur? Tehlikesiz bir iş..

— Fakat iktisadçılık kadın işi değil ki.

Nikolay atıldı:

— Neden kadın işi değilmiş? Kutubda veyahud bir denizaltı gemisinde ekonomistlik yaparsa, o başka...

Serafima Spiridovna kulaklarını tıkayarak:

— Aman rica ederim Nikolay bağırma, dedi. Benim ekonomist bir ahbabım var.. adamcağıza bilmem ne hakkında bir plân tertib etmesini emretmişler..

adamcağız uzun uğraşmalardan sonra bir plân tertib etmiş, fakat gelgelelim hesabda iki milyon rublelik bir yanlışlık yapmış.. şimdi bu iki milyon rubleyi herifin maasından kesmesinler mi?

Orada hazır bulunanlar gülümsediler ve inanmamazlıkla birbirlerine baktılar. Yalnız Nikolay büyük bir heyecanla:

— O! Herif yaşadı desenize, diye söylendi.. en aşağı üç yüz sene borç ödeyecek. Tabii borcunu ödeyebilmesi için üç yüz sene muntazamen ona maas verecekler. Adamcağızın ayda 500 ruble aldığı farzedelim.. kendisinin yüzde 50 den fazla kesilemeyeceğine göre..

Leva amca öfkeli bir sesle:

— Birak şu mânasız hesapları, dedi.. Acaba Nataşayı kimyager yapsak nasıl olur?

— Kimya falan da kadın işi değil ki, Spiridovna:

— Müsaade et, Nikolay, dedi. kimyagerlik deyip geçmeyin.. Benim tanıdığım bir kızcağız var.. Yavrucak henüz 49 yaşında.. geçenlerde entarilerinden birini boyatmak üzere kimyevî bir boyahaneye girmiş.. fena bir kimyevî kokudan midir, nedir, kızcağızı bir hiçkırık tutmuş.. hiçkırık da hiçkırık... Kocası biraz su iç geçer demiş...

Leva amca ellerini kaldırarak:

— Bütün bunları anladık amma, Serafima Spiridovna, fakat şu Nataşayı nereye yerleştirecek?

— Acaba onu ziraatçı yapsak nasıl olur?

— Oh rica ederim, kimyevî gübrelere uğraşmak kadın işi mi ya?

— Aman rica ederim Adelaid hâlâ, kimyevî gübrelerin hepsi de aynı değildir ki.. meselâ bunların zehirli olanları var...

— Aman Nikolay, sen de.. hep işin alayındasın! Kuzum Klovdiya, sen kızında şu veya bu mesleğe karşı herhangi bir temayül görmüyor musun? Meselâ güzel san'atlara karşı?

— Nataşada mı? Bilmem ki ne diyeyim? Meselâ ellerile hareketler yaparak iyi şiir okur.

— Gördüm mü işte, onu artist yaparız.. hem de tam kadın işi... Artistliğin içinde esasen kadınlık mündemiçtir.

Nikolay gene kendini tutamadı:

— Bana sorarsanız yegâne kıymetli artist sirk artistidir. Meselâ benim tanıdığım bir sirk artisti var ki aslanları yıldırım ile şöret kazanmıştır. Diş macunule hergün aslanların dişlerini fırçalar.

— Yalan söyleme Nikolay! Bakın ben size bir artistin hikâyesini anlatayım da...

— Ahbabınız değil mi, Serafima hala?

— Ne? Hayır benim ahbabım değil.. fakat ahbabımdan ahbabı.. işte ahbabımdan ahbabı olan bu artist, bir gün ahbabımdan bir oda kiralamış.. bu artist sessiz, sadasız, kendi halinde bir adamcağız.. gelmiş odasına yerleşmiş.. hiç gürlütlü, patırdı yapmazmış, yalnız arasra flüt çalmış: bir gece saat 3 raddelerinde ahbabımdan odalarını çalarak: «Affedersiniz, demiş, sakın sizin odaya bir yılan girmiş olmasın? Çünkü benim yılanlarımdan bir tanesi kayıp da..»

Ev sahibleri büyük bir dehşet içinde: «Ne yılan, nasıl yılan?» diye sormuşlar. Sizde yılanın işi ne?» Bir de ne baksınlar; karyolaların altında kocaman bir yılan durmuyor mu? Hem de alelade yılan olsa bir şey değil.. bir boğa yılan.. hattâ boğa yılanı da değil, bir engerek yılan.. hattâ engerek yılanı da değil..

— Hala, rica ederim, bırakın şu yılan hikâyesini.. biz şimdi yılanı değil, fakat Nataşadan bahsediyoruz.. acaba onu öğretmen yapsak nasıl olur?

— Öğrenmenlik te kadın işi değil ki..

— Ne? Öğretmenlik kadın işi mi değil? Rica ederim!

— Hayır, değil.. Vaktâ eskiden mualimlik kadın işi idi. Fakat şimdi bir karış çocukların her şeyi bildikleri şu devirde öğretmenlik kadın işi değildir.

Aile efradı hararetili hararetili konuşurlarken kapı açıldı. İçeriye Nataşa girdi. Odadakilerin hepsi hemen hemen hep bir ağızdan:

(Devamı 11 inci sayfada)

«Son Posta»nın tarihi tefrikası: 160

BİN BİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Gümrükçünün akıbeti

Dedi, sonra gülümsüyerek ilâve etti:

— Sen bir akıllı ve işgüzar adamsın hazinedar ağa.. vallah Hüseyin efendimiz Tayyazade ile beraber safadadır.. meclis kurulurdu, köçek ve genç gece ve gündüz ayak üzeredir. Hüseyin efendimiz Hüseyin Baykarâ fasılları eder...

Dedi.

Yandım Alinin konağa gelip gitmesi ve bu arada yalnız hazinedar ile görüşmesi, yeni bir merak ve dedikodu uyardırmıştı. Gümrükçü Hüseyin efendinin kapısı kullarının içindeki itibarlı ağalar hazinedarı ortalarına alıp sıkıştırdılar. Fakat, İbrahim ağa, efendisinin mektubunu hatırlayarak, hiç birisine cevap vermedi. Sadece:

— Vallah ve billâh efendimiz sıhhatidir ve zevk ve safadadır, yarını ile Hüseyin Baykarâ fasılları eder.

Dedi.

Konağın efendisiz geçirdiği ikinci gece, çok huzun olmuştü. Herkesin odasına çekilip yatdığı saatte, hiç kimse yatmadı. Kethüda ağa hareme: «Efendimiz yarı kadimi kayıkçı Ali Paşanın Kartal Maltepesi çiftliğinde ziyafete varmıştır.. diye haber gönderdi. Diğer taraftan da, birkaç odada başbaşa veren Hüseyin efendiler, hemen hepsi, uzun münakaşalardan sonra hemen aynı hükmü verdiler:

«Tayyazade denilen külhani Hüseyin efendiyi bendetmiştir, aklın almıştır. Bir takım baldırıçiplak kopuklar, feleğin çemberinden yetmiş defa geçmiş ve yetmiş renge girmiş uğursuzlar, efendinin etrafını alıp çengi ve köçek ve saz ve raks ve şerbet fasılları diye kese çekeklerdir. Yandım Ali demi'n serserinin hazinedarı görüp gitmesi buna alâmettir.»

Gümrükçünün sadık bendeleri efendilerini kurtarmak için çareler düşündüler:

Gidip yeniçeri ağasına yahud şehir sübaşısına şikâyet etmek, haber vermek lâzımdı. Hüseyin efendi padişahın gazabına uğramış ve evinde oturmağa mahkûm olmuş bir adamdı. Konakta, efendinin çekmeceye giderken Sultan Muradla karşılaştığını, bilen yoktu.

Tayyazadenin Hüseyin efendiyi nereye götürdüğü de belli değildi. Delikanlı, Şehremindeki evinde Hüseyin efendi için köçek meclisi kuramazdı. Dile gelirdi, mahalleli ayaklanı, sübaşının adamları Tayyazadenin evini basardı. Bundan ötürüdür ki, Tayyazade Gümrükçü için, İstanbul civarındaki bağ ve bahçelerden birinde bir iş ve işret meclisi kurmuş olmalıydı. Efendilerinin bulunduğu yer keşfetmek için, Yandım

Ali serserisinin peşine takılmaktan başka çare yoktu.

İkinci gecenin sabahı, konak halkı, akşamı ip ile çektii. Herkesin kulağı kapılarda, gözleri de, fırsat düştükçe, sokakta idi. At ve ahır oğlanları, aşçılar ve yamaklar, bahçıvanlar, yanaşmalar, iş gücü bırakmışlar, kapıcı odalarında toplanmışlardı. İkinci ile akşam arasın, Yandım Ali, geldi. Gene yalnızdı. Atını, kendisine hizmete koşmayan bir ahır oğlanına zor ile verdi:

— Bre oğlan tiz al şu hayvanı ahıra çek!

Diye bağırdı.

Fakat bu sefer hazinedarın dairesine değil, doğruca kendi odasına gitti. Hüseyin efendi tarafından Yandım Alinin hizmetine tahsis edilen usak ta, arkasından, sadakat ve hürmet hissiyle değil, sırf merakından, koşup gelmişti.

Yandım Ali, uşağın yardımı ile soyundu. Taş ve toprak üstünde aç ve çıplak yatmağa alışmış olan bu pırpır genç soymaktan ziyade, hiç alışmadığı gecelik esvablarını giydirmek zor ve külfetli bir işti. Yandım Ali, genç uşağı ile gayet lâübalî, arada fırsat düştükçe küllhanî sakaları yaparak konuşuyordu.

Yandım Ali, Hüseyin efendinin adını hiç anmadı. Bir aralık uşağına:

— Bre oğlan kahve ocağına var.. Ali ağam kahve ister, çubuk ister, diye haber ver... Vallah Hüseyin efendiyi söylerim, bu asılacakları kapısından atırırm.

Diye bağırdı. Akşam yemeği, kahve ve çubuk gibi, ihtara ve tehdide meydan bırakılmadan geldi. Yemekten sonra da, Yandım Ali, uşağın serdiği yatağa uzandı, ve birkaç dakika içinde, kaygısız adamlara vergi horultu'u bir uykuya daldı. Perşembeye kadar beş gece Hüseyin efendinin hiçbir haber çıkmadı. Yandım Ali de, Perşembeye kadar, konaktan dışarıya çıkmadı. (Arkası var)

Yeni reşriyat

Atatürkün zengin tarihinden birkaç yaprak — Ebedî Şefin senelerce yaverliğini yapmış olan eski Bolu mebusu Cevad Abbas Güner onunla geçirdiği muhtelif senelere ald hatıralarını bir kitab içinde topluyarak neşretmiştir. İki yüz sayfaya yakın bir dolgunlukta ve birçok tarihi resimlerle süslenmiş olan bu eser, bütün Türklerin zevkle okuyacakları bir kıymet ve ehemmiyet taşımaktadır. Eserde Atatürkün askerî dehası, kurtarıcı ve kurucu zekası, büyük mükâsata ve inkişâf kabiliyeti misaller, vak'alar ve hikâyelerle nakledilmektedir. Fiyatı 100 kuruştur.

Sağlam çocuk — Bu çocuk mecmuasının 3 üncü sayısı intişar etmiştir.

"Son Posta,"nın tefrikası : 33

Sihirli göz konuşuyor!

Yazan: Zeynel Besim Sun

bir hayli inceitti. İlk günlerde Maryora'nın anasına:

— Nikâhli garımsın, gozunü patladırın. Kendisine de:

— Bugüne bugün kerimem sayılırsun, gemüklerini grarın.

Diyen Bay Süleyman Doğrar, artık «sosyete» ye pek ısınmış görünüyordu. Bu sebeble ipin ucunu gevsetmekte gecikmedi ve eve gündüzleri de erkek misafir gelmesini artık yadırgamaz oldu. Bir müddet sonra daha ileriye gitti. Tıpkı sabık efendisi, lâhik damadı gibi kadınları misafirlerle başbaşa bırakmakta bir mahzur görmemeğe başladı.

Maryora da, annesi de genş birer nefes almışlardı. Kızı, ansızın gönlünü kapırdığı muharrir Şevket Toprağı eve çağırırken annesi de yeni açığışından türkçe öğrenmek üzere mutfağa inmekte tereddüd göstermemişti.

Evdeki hizmetçiler de tabii boş duracak değillerdi. Kızlardan birisi uşakla işi pişirmiş, diğeri bakkalım çirağı ile ni-

şanlanarak delikanlıyı gizli, gizli içeriye almağa başlamıştı.

Vaziyet tamamı; Hulki Soyerin evi dört taraftan duman tüten bir fabrika halini almıştı.

Bir akşam Hulki Soyer, kayınpederine su teklifte bulundu:

— Aramızda ayrı, gayri kalmadı bay peder!

— Öyle oldu!...

— Bu sebeble işlerimizi de beraber tanzim etmeliyiz. Birçok taahhüdlerim var. Yabancı ellerde, ne de olsa, az çok zarara uğruyorum. Hiç olmazsa kârımdan bir kısmı kayboluyor. Bazı işler var ki başında ben bulunarak bir şey çalmamasına dikkat etmeliyim. Onu yapmağa kalkarsam beri tarafta daha ağır ziyanlarla karşılaşabilirim. Bittabi yapamıyorum. Meselâ zâtî âliniz böyle mühim nezaret işlerini üzerinize alsanız? — Golay mı bu işler?

— Kolay efendim. Amelenin çalışmasına, levazımın çalmamasına filân

dikkat edeceksiniz. Size böyle işlerde münasib bir şey de veririm.

— Yaptım gitti...

Filhakika Bay Süleyman Doğrar işsizlikten de bıkmıştı. Çalışmağa alışmış bir adamdı. Bu suretle hem can sıkıntısını gidermiş, hem de «alınım terile» para kazanmış olurdu.

Bu karar ertesi günden itibaren tabii olundu.

Artık Süleyman Doğrar da, Hulki Soyer gibi, sabahları işine gidiyor, akşamları evine dönerek sevgili karısının kucağında vücudünü dinlendiriyordu.

Hulki Soyeri bu suretle harekete sevkeden âmil, son zamanda sırtı sıra maruz kaldığı zararlarıdır. Fen heyetlerine karakteri ehemmiyetle not eden, ailevi macerası da dillere destan olan bu müteahhidin işlerine azami dikkat sarfediliyor ve meydana çıkarılan her noksan derhal ikmal ettirilmek suretile münkasa zamanındaki hesapları boşa çıkarılıyordu.

Vaziyet ağırdı. Üstündeki taahhüdler

Hulki Soyeri santime muhtaç bir hale düşürebilirlerdi. Filhakika keşif raporlarında, vahid esası üzerinden, 140,000 lira olarak münakasaya konan bir işi 92,500 liraya indirdiği zaman diğer mühendis müteahhidler hayret ediyorlardı. Ay aydın, hesap aşıkardı. Bu fiat olsa, olsa 128,000 liraya indirilebilir, o takdirde de ancak sermayeye yüzde beş bir faiz bırakırdı.

Hulki Soyer, şimdiye kadar hep bu sistem içinde hareket etmiş ve ne yapıp yapıp için için kazançla çıkmıştı. Fakat son zamanlarda kontrolün sistemini değiştirmişti. Bilâistisna her taahhüdünde noksanlar bu'unuyor ve bu noksanlar gâh tav'an, gâh kerhen; daha doğrusu ekseriya teminat akçesine müracaat suretile, yetmezse mahkeme tehdidiyle ikmal ettirilirdi.

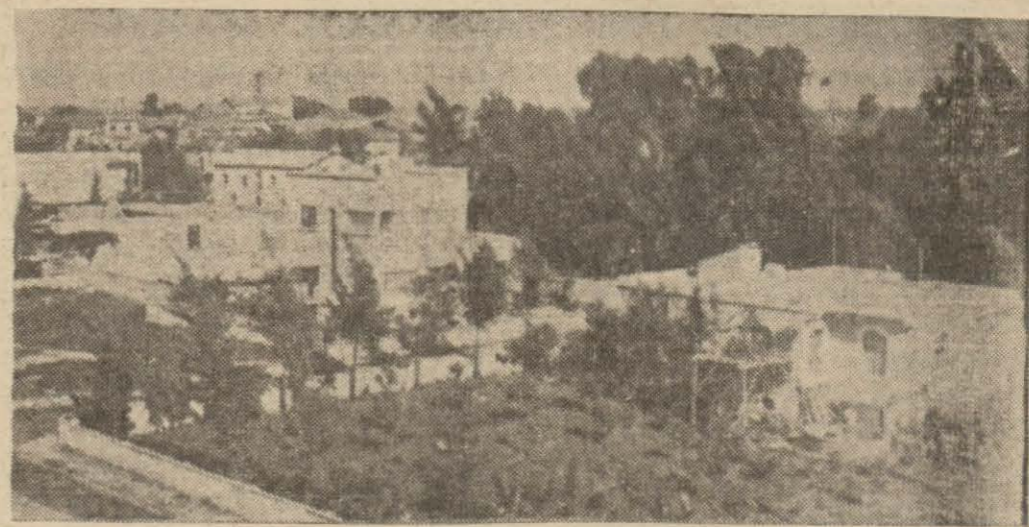
Hulki Soyerin sarfiyatına dağlar dayanmazdı. Maryora bir prenses gibi, kayınavalesi bir kontes ayarında para sarfediyordu. Bu azim masrafı karşılayabilmek için normalin fevkinde kazanç lâzımdı. Halbuki son taahhüdlerde, yuturma hesaplarının ters çıkması yüzünden, kazanç şöyle dursun, tekmil sermaye de tehlikeye giriyordu.

Buhran içinde bocalıyan müteahhid, evde zerre kadar renk vermemeğe çalışarak didinirken civar vilâyetlerin birisinde yeni bir iş çıktı. (Arkası var)

Memleket Haberleri

AKDENİZİN İNCİSİ: MERSİN

Son on yıldır sarfedilen gayretlerle cenubi Anadolunun en güzel ve mamur bir şehri haline geldi

Mersinden güzel bir görünüş

Mersin (Hususi) — Akdenizin incisi sayılmıya hakkile lâyık olan güzel Mersin, 1923 den evvel basit ve küçük bir şark kasabası andırırken 16 Cümhuriyet yılında sarfedilen gayretlerle modern ve medeni bir çehre iktisab eylemiştir. Filhakika, Cümhuriyetten evvelki Mersinle bugünkü Mersin arasında ölçülelmeyecek kadar büyük farklar husule gelmiştir.

Bu arada nüfus artışı başta gelir. 1923 de on üç bin radesinde olan nüfus bugün yirmi sekiz bine ulaşmıştır. Ticari hinterlandının genişliği dolayısıyla bu miktar mütemadi bir tezayüd arz ve kaydetmektedir.

Mersin, ormanlarından ve zengin ovalarından mühim istifadeler temin eyleyen bir ziraat memleketi olduğu gibi içerisinde ondan fazla vilâyet alacak genişlikte bir hinterlandın ihracat ve ithalâtını yapan işlek bir iskelesidir. Son zamanlarda narenciyecilik ve turfanda sebzeçilik çok ilerlemiştir. O derecede ki, bugün Mersinde yetişmiş ve yetismekte 350 bin narenciye ağac ve fidanı mevcut olup bu yıl da kırk

bine yakın fidan dikilmiştir. Mersin, bütün Türkiye'ye ilk turfanda sebze gönderen bir mmtakadır.

Fakat, ticareti ziraatten çok daha önemli bir mevki işgal eder. Üç buçuk milyon insanın yaşadığı on iki şark ve cenub vilâyetinin yegâne ihrac ve ithal iskelesi olan Mersinin senelik ticari muamelesi 320 bin tona baliğ olmaktadır. Demiryol şebekemizin tevessül, memleketin iktisadi bünyesinde husule gelen inkişaf, Ergani bakır tesisatının ikmal ve krom istihsalâtının tezayüdü bu miktari gittikçe artıran âmillerdendir. Mersin bu bakımdan hatz olduğu ehemmiyeti takdir eyleyen İktisad Vekâleti ilk umumî mağazayı altı yüz bin lira sarf ile burada inşa ettirmiştir.

Cenub ve şark vilâyetlerimizin bu derece mühim bir ihrac ve ithal iskelesi olan Mersin henüz bir limandan mahrumdur. Bu yüzden görüle gelen zararın nihayet bulması için liman inşasına şiddetle lüzum ve ihtiyaç vardır. Deniz nakliyatını, belediyenin de ortak olduğu 400 bin lira sermayeli liman şirketi yapar.

Cizrede Kızılay heyetinin toplantısı

Cizre, (Hususi) — Kaymakam Baki Başaranın reisliğinde Halkevinde toplanan Kızılay heyeti geçen yıla aid faaliyetleri hakkında tetkikte bulunmuştur. Bu toplantıya halkımız da iştirak etmiş, kendilerine Kızılayın yüksek maksadları başkan tarafından vezir bir hitabe ile izah edilmiştir.

Bundan sonra Kızılay idare heyetinin seçimine geçilmiş, eski azalar ittifaqla yerlerinde bırakılmıştır.

Herekede oyuncuların boğuşmasıyla yarıda kalan bir futbol maçı

İzmit (Hususi) — Akyeşli spor klübü bir maç yapmak üzere Herekeye gitmiştir. Çok fena bir sahada diz boyu çamur içinde yapılan bu maçta kavgaya olmuş, oyun oynamak imkânı kalmamış ve gençler sille, yumruk, tokat birbirine girerek boğuşmuşlardır. Hâdisenin böyle çirkin bir netice almasına hakemin idaresizliği ve seyircilerin taşkınlığı sebep olmuştur.

Samsun Halkevinde "Edebiyat geceleri"

Samsun (Hususi) — Samsun Halkevinin tertib ettiği edebiyat gecelerinin birincisi, geçen Perşembe günü aksamı verilmiş ve büyük şair «Fuzuli»ye tahsis olunmuştur. Halkevi konferans salonunu bu vesile ile yüzlerce yurtdaş doldurmuş bulunuyordu. Başta vali, komutan olmak üzere büyük bir dinleyici kütlesi, Fuzuli hakkında verilen söylevleri dinlemek üzere Halkevi konferans salonuna gelmiş bulunuyordu. Resmimiz, Halkevi konferans salonundan bir köşeyi göstermektedir.

Samsun imar işleriyle bir kat daha güzelleştirilecek

Şehrin halihazır haritası tamamlanmış olduğundan hemen imar plânının yapılmasına karar verildi

Samsunda güzel «İrmak caddesi»

Samsun (Hususi) — Memleketimizin cidden çok güzel ve modern bir şehri olan Samsunun imar işleri üzerinde ehemmiyetle durulmaktadır. Şehirde çok büyük inşaat son sene içinde manzarasını büsbütün güzelleştirdiği gibi birçok mühim binalar daha yükselmektedir. 160.000 liraya mal olacak Halkevi binası da bu meyandadır. Cümhuriyet meydanının çizilen plânı mucibince muhteşem bir eser olması için birçok binalar istimlak edilerek yıkılmış ve meydanın bir kısmı daha bu suretle açılabilmiştir. Yeni büyük istasyon binası da inşa edilmektedir.

Şehrin halihazır haritası tamamlanmış olduğundan imar plânının hemen yaptırılmasına karar verilmiş ve vali Fuad Tuksalın riyasetinde çalışmakta olan ve belediye reisi doktor Necmettin Dıvıçoğlu, C. H. P. vilâyet idare heyeti reisi Mustafa Aldıkaçtı, hususi muhasebe müdürü Ahmed Eymir, nafia müdürü Salâhattin Onat, ticaret odası umumî kâtibi Cüdi Gürsoy, Vilâyet gazetesi başmuharriri Vedad Ürfi, ma-

arif müdürü Doğanay, belediye fen heyeti müdürü Kemal Vural, Ahalî gazetesini müdürü umumî meclis azasından İsmail Cenani Ural ile gümrük müdüründen müteşekkil bulunan komisyon imar raporunu hazırlamıştır.

İmar plânının yapılmasını deruhde etmek üzere şehrimize gelen maruf şehircilik mütehassısı profesör Lambert alâkadar makamlarla temesa girişmiştir. Mutabakat hasil olduğu takdirde Lambert, Çarşamba, Bafra kazaları ile Alaçam nahiyesi gibi büyük bir istikbale namzed bir mahallin imar plânını da hazırlıyacaktır. Profesör Lambert, buralarda birer tetkik seyahati yapmış ve şehircilik bakımından bir fikir edinmiştir.

İmar plânı yapıldığı ve bu plân dairesinde hareket edildiği takdirde Samsunun bir kat daha güzelleşeceği ve bambaşka bir şekil alacağı izaha muhtac değildir.

Samsun liman projesi de kat'iyet kesbettiği takdirde şehrin iktisadi bakımından ne büyük şeyler kazanacağı şimdiden tahmin edilebilir.

İzmir fuarı Hazırlıkları

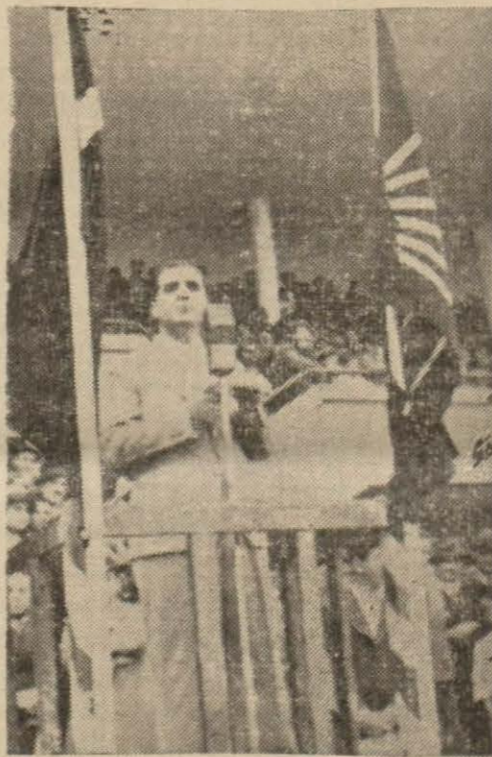
İzmir (Hususi) — 1940 onuncu İzmir enternasyonal fuarı için çalışmalara büyük bir faaliyetle devam edilmektedir. Avrupadaki harb halli fuar hazırlıkları üzerinde hiç bir tesir yapmayacak şekilde tanzim edilmiştir. Harb haline rağmen başlıca iştirâklerden İngiltere, Fransa, Yunanistan, İtalya, İran, Belçika ve Mısır şimdiden pavyonlarını inşa edecektir. Polonya da fuarımıza iştirâk suretile temsil edilecektir.

İzmir Enternasyonal fuarının kuruluşu günündenberi dâima artan bir vüs'atte fuarımıza iştirâk suretile dostluğunu gösteren komşumuz Sovyetler Birliği hükümetinin de bu seneki fuara iştirâk etmesi ümid ediliyor.

Antalyada halk dersaneleri açıldı

Antalya (Hususi) — Halkevi ile Maarif Müdüriyetinin müşterek teşebbüsleri neticesinde şehrin muhtelif yerlerinde beş tane halk dersanesi açılmıştır. Erkekler için üç, kadınlar için de iki «A» dersanesi ayrılmış ve bunların kalem defter gibi ihtiyaçlarını Halkevi temin etmeyi deruhde etmiştir.

Manisada Halkevleri bayramı

Manisa (Hususi) — Halkevimizin açılışının 8 inci yıldönümü büyük bir törenle kutlanmıştır.

Ev ağzına kadar dolu idi. Valimiz ve Manisada bulunmakta olan Bayan Âfet evimizi şereflendirmişlerdir.

Radyo ile Başvekilimizin nutku dinlenmiş, onu müteakib ev başkanı Azmi Önakın evin faaliyeti etrafında izahat vermiştir.

Önümüzdeki çalışma programı da bu meyanda umuma okunmuş ve programın çok verimli olduğu görülmüştür.

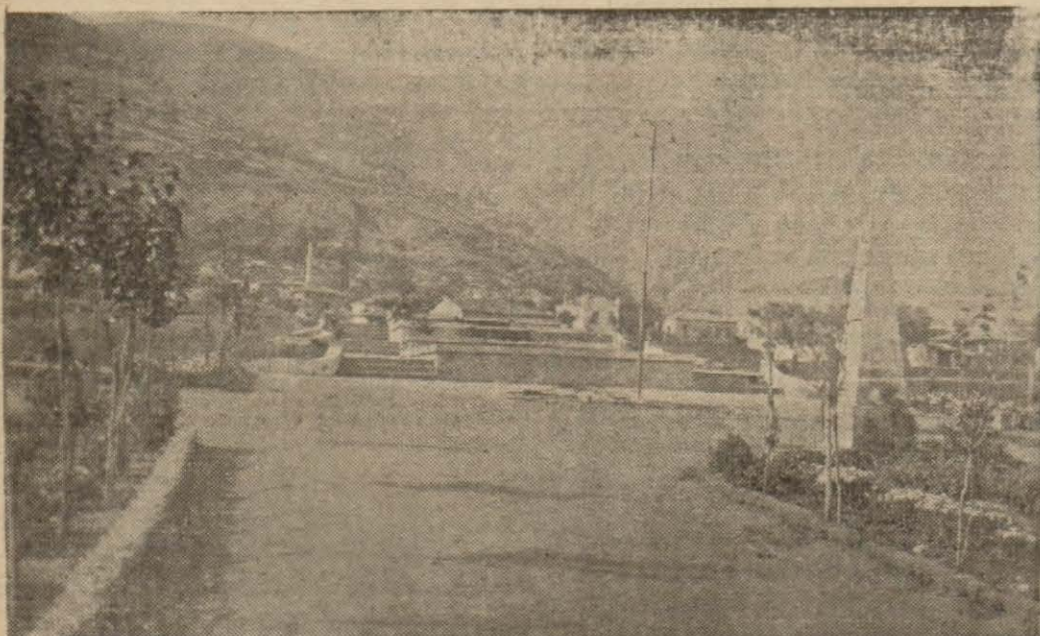
Resim başkan Azmi Önakını evin faaliyeti etrafında izahat verirken göstermektedir.

Küçük memleket haberleri

Kızılcahamam Çocuk Esirgeme Kurumu Kızılcahamam Çocuk Esirgeme Kurumu başkanının bir müddettenberi rahatsız ve tedavi altında bulunması dolayısıyla başkanlığa Mehmed Türkmen intihab edilerek yeni bir heyet teşkil edilmiş ve derhal faaliyete geçmiştir.

Hendekte bir müsameres Evvelki akşam Hendek ilk okulu salonunda Gençlerbirliği menfaatine parlak bir müsameres verilmiştir.

Manisada yeni bir park yapıldı

Manisa (Hususi) — Belediyemiz bünyesinde olan Veliefendi sahası, park haline getirilmiş, buraya ağaçlar dikilmiştir.

Yeni yapılan parklar ve yollar bu ölümlendirdir. Eskiden bir mezarlık halinde olan Veliefendi sahası, park haline getirilmiş, buraya ağaçlar dikilmiştir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey bol kar yağınca dehşetli sevinirim...

... Çünkü beyazlık bütün ollarımızın yüzünü ağartır, şehir bütün kirliliğini örter.

Hasan Bey — Ben ise hiç memnun olmam azizim...

... Güneş açtı mı, sokaklarımızı daha kirliliğe meydana çıkarır!

Mizah: Modern evler

(Baştarafı 7 nci sayfadada)

— Vay!
Diye bağurdım. Duvardaki düğmeleri görmüştüm, bastım. Aksiliğe bakın ki aceleyle iki düğmeye birden basmış olacağım ki, kendimi salonda buldum. Pat, çat diye başıma kitaplar dökülüyordu.

— Seni münasebetsiz seni.
Eyyvah, ev sahibi erkek te peşime düğmüştü. Kabahatli idim. Kaçmam lazımdı. Nasıl da kaçmalı. Duvardaki düğmelerden bir kaçına dokundum. Yatak odasında karyolamın içinde üç kişi idik. Evinin erkeği hizmetçi ve ben. Biz şaşkın şaşkın birbirimize bakarken yatak odası kararverdi, yarım dakika sonra tekrar aydınlandı.

Banyoda çıplak gördüğüm kadın arkasında bir bornosla kapı önünde duruyordu. Ben geride idim. Beni görmemişti. Hizmetçinin yanında yatan erkeğe:

— Alçak, diye, bağırır; beni hizmetçimle aldatıyorsun ha!

Erkek karyoladan fırladı:

— Karıcığım.

— Karıcığım.

— Hiçbir şey söyleme, ben zavallı kadımm, senin gibi alçak bir adama düğmüştüm. Yazık bana.

— Karıcığım.

— Namussuz, şerefsiz.

Bel'i ki sonu gelmiyecekti. Düğmeler de bana yakındı. Belli etmeden mutfak düğmesine bastım. Oda kararı. Onların sesleri geliyordu:

— Kaçıyorsun ha.

— Vallahi kaçmıyorum.

— Hele o şüpheli hizmetçi.

— Dur düğmeyi göreyim. Ne oldu.

Bilmem.

Ben mutfakta idim, yalnızdım. Mutfak kararı. Bu başkalarının da geldiğine alametti, kaçmak lazımdı. Fakat nereye kaçma'ydım.

Bütün düğmelere birden bastım. Patırtı oldu, gürültü oldu. Bir karma-karışıklık olduğu muhakkaktı.

Bütün düğmelere birden basmam yüzünden ne olacaksız olacaktı.

Bulduğum yer aydınlanır aydınlanmaz:

— Aman!

Diye bağırımdan kendimi alamadım. Çünkü düşün altında idim, başımdan a-

şağı soğuk su akıyordu. Atladım. Ayağım bir şeye girmişti. Baktım. Tencere, sesler geliyordu:

— Burası ne oldu?

Erkeğin sesi:

— Hep o münasebetsiz.

Kadının sesi:

— Banyoda iken görmüştüm.

Hizmetçinin sesi:

— Ben onu kasabın çırağı zannetmiştim.

Bütün düğmelere birden basmam yüzünden modern ev karmakarışık bir hale gelmişti. Kütüphaneye, mutfak, banyo, yataklar, gardrob, hepsi bir yere toplanmıştı:

— Nerede o?

Gardrobı siper almıştım. Görünmüyordum.

— Hep onda kabahat.

Erkeğin sesi:

— En kıymetli kitabım, çorba tenceresinin içinde.

Kadının sesi:

— Elmaslarımın tuvetin çukurundan aşağı kaydığını gözümle gördüm.

Hizmetçinin sesi:

— Şu hale bakın, bulaşık suyu yorganın üzerine devirmiş, yorgandan, yataktan hayır kalmamış.

Erkeğin sesi:

— Sen banyoda gördün ha.

Kadının sesi:

— Evet banyoda.

Erkeğin sesi:

— Çıplaktın değil mi?

Kadının sesi:

— Şey evet.

— Bu adamı buradan atmalıyız

— Nerede amma.

— Alt düğmeye bas, defolur.

Karanlık oldu. Kendimi sokakta buldum. Çok şükür ucuz kurtulmuşum.

★

Modern evleri görmüştüm, merakımı tatmin etmişim. Beğenip beğenmediğime gelince. Bir aralık yani yanlışlıkla banyo düğmesine bastığım zaman beğenecek gibi olmuşum amma, sonradan, hele hizmetçiyle aynı yatağa düşünce beğenmedim. Kendime bu evden yaptırılmayacağım.

İsmet Hulusi

Bir arabacı beygir çif'esile başın'ın yara'andı

Şehrinin Emineye ald arabanın sü-rücüsü Zekeriyâ, dün ahırda hayvanlardan birini tımar ederken beygir ürkmüş ve çifte ile Zekeriyâ'yı başından tehlikeli surette yaralamıştır.

Yaralı ifade veremeyecek bir halde Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

TIYATROLAR

Şehir tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında akşam saat 20.30 da

O Kadın

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	160
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon : 20203

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

M. M. V. Hava müsteşarlığı için üç yüz ile dört yüz beygir arasında bir dizel gurupu alınacaktır.

Bu gurubunun ana hatları ile evsafı hakkında malumat almak ve teklif vermek üzere taliplerin 15/Mart/1940 tarihine kadar M. M. V. Hava müsteşarlığına müracaatları ilân olunur. «1685» «1009»

Bir doktorun günlük notlarından

Müzmin Romatizmaların Tedavisi

Müzmin romatizmalarda tedavi, se-beblerine göre değişir. Dünkü yazımızda birinci kısmının tedavisinden bahsettik. Eski frengi neticesi tahassul eden müzmin romatizmalarda tedavi şüphesiz frengi tedavisidir. Burada da diğer frengi ilaçlarıyla beraber iyod çok müessir bir rol oynar. Muhtelif şekillerde vukuunda iyod veyahud iyodürler mutlak şayanı tavsiyedir. Vereenden mütevellid müzmin romatizmalarda bü-hassa altın tedavisi çok iyi neticeler veriyor. Birçok kötüdürüm olacak derecede kadar ilerlemiş bulunan müzmin verem romatizmalarında muntazam bir altın tedavisi fevkalâde parlak neticeler aldık. Şüphesiz bu tedaviye diğer gıdayı ve sıhhi tedabir de ilâve olunacak ve umumi hijziyehha şartlarına son derece riayet olunacaktır. Meselâ güneş banyosu, kum banyosu, bol gıda ve açık havada istirahat bu meyanda sayılacak müdâvâtı sıhhiyededir. Entani tabiat-teki romatizmalarda da gene romatizmayı tevlid eden entanın usulü mahsus-sile def'i ve ref'i lazımdır. Bu arada diğer köklerdeki müzmin iltihabların, dış et-lerindeki hastalıkların, çürük dişlerin vaziyeti daima nazarı dikkatte tutul-malıdır. Bunların süratle tedavisi veyahud çürük dişlerin çıkartılması husus-ları asla ihmal edilmemelidir. Nihayet bütün romatizmalarda iyod ile beraber salisilat mürekkebatı tabbiki de unutul-mamalıdır. Rütubetli ve güneşsiz ika-met'gâhları terketmelidir. Fena mesken-lerin de hastalığın inkışafı üzerine çok tesiri vardır. Denlebilir ki fena güneşsiz gayri sıhhi meskenler romatizmanın en esaslı amillerinden sayılır.

Cevap isteyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Hikâye: Kadın işi değil!

(Baştarafı 9 uncu sayfadada)

— Ha, işte Nataşa geldi, diye hay-kırdılar. Biz iki saatir onun hakkında gene çalıyoruz...

— Nataşa gel seni öpeyim...

— Nataşa, çabuk söyle, ne olmak istiyorsun? Hangi mektebe girmeye niyetin var?

— O Leva amca, siz sualinizde geç kaldınız! Ben mektebe girdim bile...

— Nasıl girdin?

— Ne zaman?

— Nereye?

— Hangi mektebe?

— Bugün girdim İdro-Aviya mü-bendis mektebine girdim.

— Bu da ne demek?

— Yani deniz tayyareciliği mühen-dis mektebine...

— Adalaid hala, bu kadın işi mi?

— Şeytan bilir, eskiden böyle bir meslek yoktu ki...

— Fakat eskiden böyle kızlar da yoktu.

ZAYI — Kâğıthane ilk mektebinden 933 senesinde aldığım şahadetnamemi zayı et-tim. Yenzini alacağımdan hükmü yoktur. İbrahim oğlu İbrahim Sudi

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 4 Mart 940 fiatları

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	1 Sterlin	5.21
New York	100 Dolar	130.19
Paris	100 Fran	2,9561
Milano	100 Lire	6.7225
Cenevre	100 İsvic. Fr.	29.105
Amsterdam	100 Florin	69.1611
Brüksel	100 Belga	21.915
Atina	100 Drahmi	0.965
Sofya	100 Leva	1.5975
Madrid	100 Peçeta	13.275
Budapeşte	100 Pengö	23.415
Bükres	100 Ley	0.6125
Belgrad	100 Dinar	3.085
Yokohama	100 Yen	31.1775
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.8275

Esham ve tahvilât

Ergani	19.95
Sivas-Erzurum I	19.25
Sivas-Erzurum 6	19.32

Mahkemeler: Sevdiği kızı kaçıran bir genç ağırceza mahkemesine verildi

(Baştarafı 4 üncü sayfadada)

— Komşumuz Munise eve gelmişti. O-na kapıyı açtım. Bu sırada, Halim de içeri girdi. Beni saçımın tutarak, sü-rükledi. Kaçırarak istedi.

Eminenin babası Şaban da mahkeme-de:

— Beş altı defa, Allahın emrile kızı benden istemişlerdi. Fakat, bir karar ve-remedik, demiştir.

Diğer taraftan mahkemece dinlenen bir kısım şahidler, Halimin Emineyi ka-çırarak üzere getirdiği söylenen oto-mobilin, köye Ramiden Şahende isminde bir kadın yolcu getirdiğini bildirmişler-dir.

Duruşma, diğer şahidlerin celbi için başka bir güne bırakılmıştır.

Metresini öldüren adam muhakeme edildi

Evvelki Pazar günü Fener yolunda metresi Fatmayı, kendisini terketmesi yüzünden, bıçaklayarak öldüren Mehmed oğlu Yakubun duruşmasına 2 nci ağırce-zada, dün de, devam edilmiştir.

Dünkü celsede, iddia makamı maktule Fatmanın Yakubu terkettikten sonra ne-rede kaldığını, Kadıköy zabıtası vası-tasile tahkikini istemiştir. Mahkeme, bu hususta bir karar vermek üzere, duruş-mayı bugün saat 11 e bırakmıştır.

Bir yankesici tevkif edildi

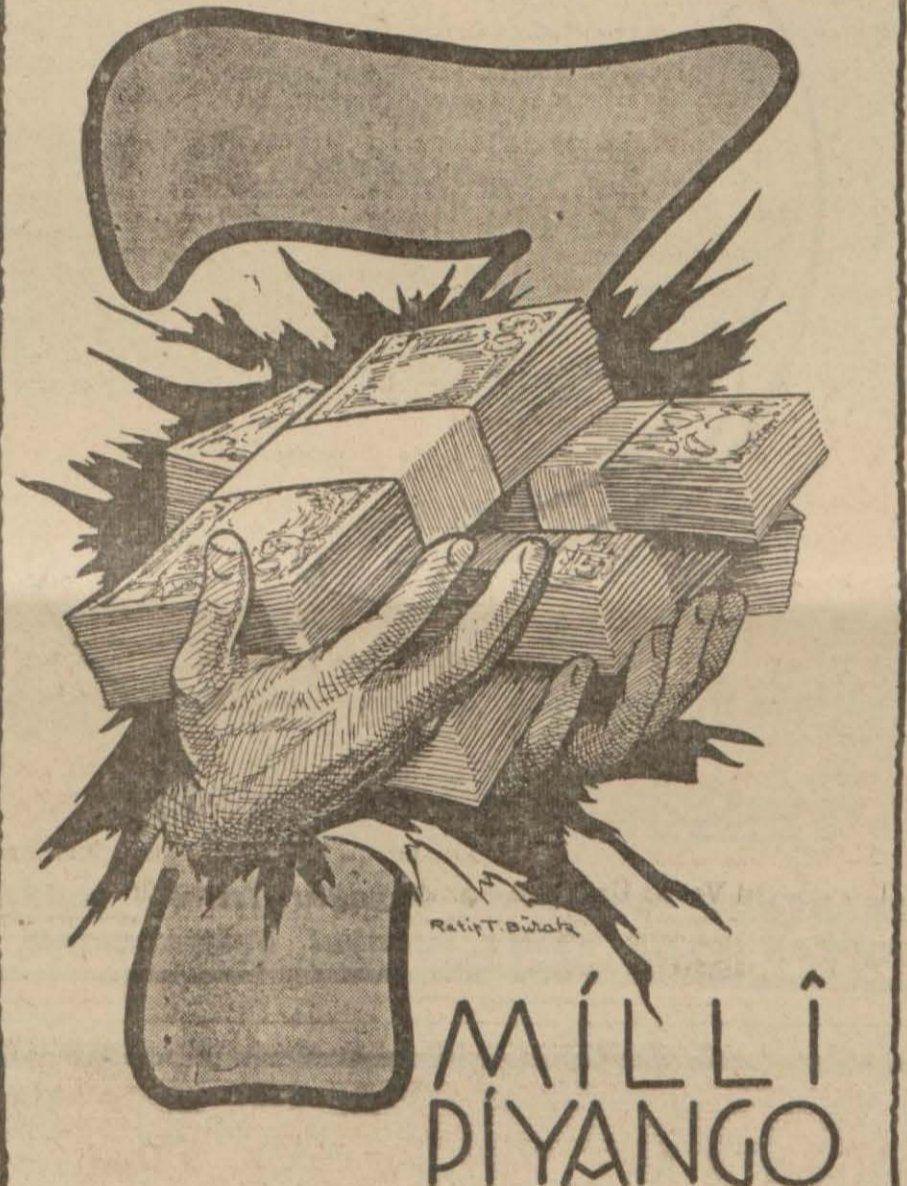
Tahtakalede Hüseyin isminde birinin para çantasını çarpan Ahmed adında bir yankesici yakalanarak, adliyeye veril-miştir.

Sulcu, Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâ-kimi tarafından sorguya çekildikten son-ra, tevkif edilmiştir.

Kukuk mahkemeleri eski Şûrayı Devlet binasında faaliyete başladılar

Adliye tahsis edilen Babâlideki eski Şûrayı Devlet binasındaki tamirat ve ha-zırlıkların bitirildiğini yazmıştık. Asli-ye hukuk mahkeme ve kalemleri geçen Cumartesi günü bu binaya nakledilmiş-lerdir. Mahkemeler dünden itibaren bu binada faaliyete başlamışlardır.

HER AYIN YEDİSİNDE

MİLLÎ PİYANGO

100.000 LİRA

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Tekirdağ Nafia Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Tekirdağ - Malkara yolunun 3+100-51+500 kilometre-leri arasında «4480» metre tulfünde şose esaslı tamirattır. Keşif bedeli «13346» lira «71» kuruştur.

2 — Eksiltme 12/3/940 tarihinde Salı günü saat «15» de Tekirdağ Nafia Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evraklar her gün Nafia Müdürlü-ğünde görülmür.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin «100» liralık muvakkat teminat vermesi ve ihale gününden en az sekiz gün evvel Tekirdağ Valiliğine müracaatla alacakları «eh-liyet vesika» sile beraber 940 yılına aid Ticaret Odası vesikasını ibraz etmeleri lazımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline ka-dar komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri şarttır. Postada olacak gecik-meler kabul edilmez. «1373»

Istanbul Levazım Amirliğinden:

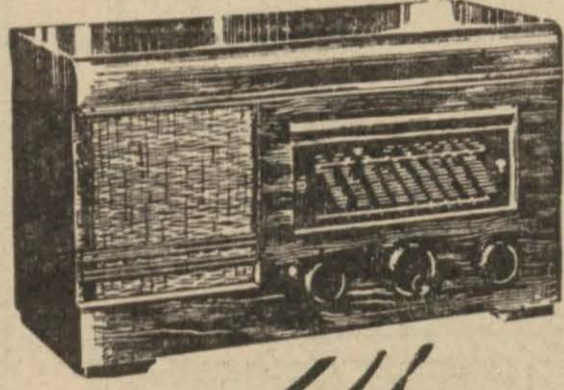
Memleket dışından 1000 ilâ 1500 baş top beygiri 8/Mart/940 Cuma günü saat 14 de Ankarada M. M. V. satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Alâkadar firmalar daha evvel komisyonu müracaatla şeraiti öğrenebilirler. Pazarlığa iştirak eden, çekler teklif edecekleri son fiyat üzerinden katı teminatları ve diğer kanunî vesikalarile birlikte pazarlık gün ve saatte komisyonunda hazır bulunmaları. (1676)

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden:

1 — İdaremliz için kapalı zarf usulile 15.000 kilo yağ alınacaktır.
2 — Eksiltme 16/3/940 Cumartesi günü saat 10 da Devlet Hava Yolları meydanında kâin umum müdürlük binasında toplanacak komisyonunda tera edilecektir.
3 — Muhammen bedeli 7.200 lira olup muvakkat teminatı 540 liradır. Bu parayı nakit olarak vermek isteyenlerin Ziraat Bankasındaki 3667 sayılı hesabı carimize yatırmaları lazımdır.
4 — Taliblerin idari ve fenni şartnamelerle mukavele suretlerini idareden alabilirler.
5 — Talib olanların muayyen gün ve saatte toplanacak komisyonunda hazır bulun-maları ve ihale saatinden bir-saat evvel teklif mektublarını komisyon riyasetine ver-meleri lazımdır. Postada vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. «974» «1687»

AGA BALTIC

MEŞHUR *İmeç* RADYOLARI

PERAKENDE satış yeri: Beyoğlu İstiklal caddesi No. 48-1 ODEON Mağazası
TOPTAN SATIŞ YERİ: İstanbul Sultanhamam Hamdibey geçidi No. 48-56

VIROZA

Çocukların ve büyüklerin her türlü deri iltihaplarını EN ERKEN VE EN EMİN TEDAVİ EDER
VIROZA PATİ, mikropların yaşamasına mâni olur.

Her türlü yanıkları,
Kan çıbanlarını,
Koltuk altı çıbanlarını,
Dolama akneler,
Ergenlikler,
Tıraş yaralarını,
Meme iltihaplarını ve
Çatlakları.

Bolu, Kastamonu oteli Tosyalı Ahmed Gülüm

İstanbulda Yenipostane sırasında Bolu - Kastamonu oteli eski müsteciri merhum Ziya mahdumu Fuaddan Tosyalı tüccar Gülümzade Bay Ahmede devrolunmuştur. İçi ve dışı tamamen tamir ve her türlü ihtiyaca cevap verecek şekilde konulmuş ve mobilyaları yenileştirilmiştir.

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem**
Hakkı Katran Pastilleri de vardır.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Ankara İstasyonunda yerleri plânında gösterilen 23.210 m³ toprak hafri ve nakli işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.
1 - Bu işin muhammen bedeli, beher m³ 90 kuruştan olmak üzere cem'an «20889» liradır.
2 - Eksiltme 15/3/940 tarihinde Cuma günü saat 15 de Ankarada D. D. yolları ikinci işleme binasında toplanacak komisyonca yapılacaktır.
3 - Bu işe girmek isteyenlerin % 7,5 nisbetindeki muvakkat teminat makbuz veya banka mektublarıyla kanun ve şartnamenin tayin ettiği vesaili havli tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır.
4 - İstekliler bu işe aid şartname ve mukavele projeleri sair evrakı, Ankarada D. D. yolları ikinci, Haydarpaşada 1. ci ve Kayseride 4. cü işletme komisyonlarından parasız alabilirler. «888» «1499»

İlân Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400	kuruş
İkinci sahife	250	»
Üçüncü sahife	200	»
Dördüncü sahife	100	»
İç sahifeler	60	»
Son sahife	40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIL

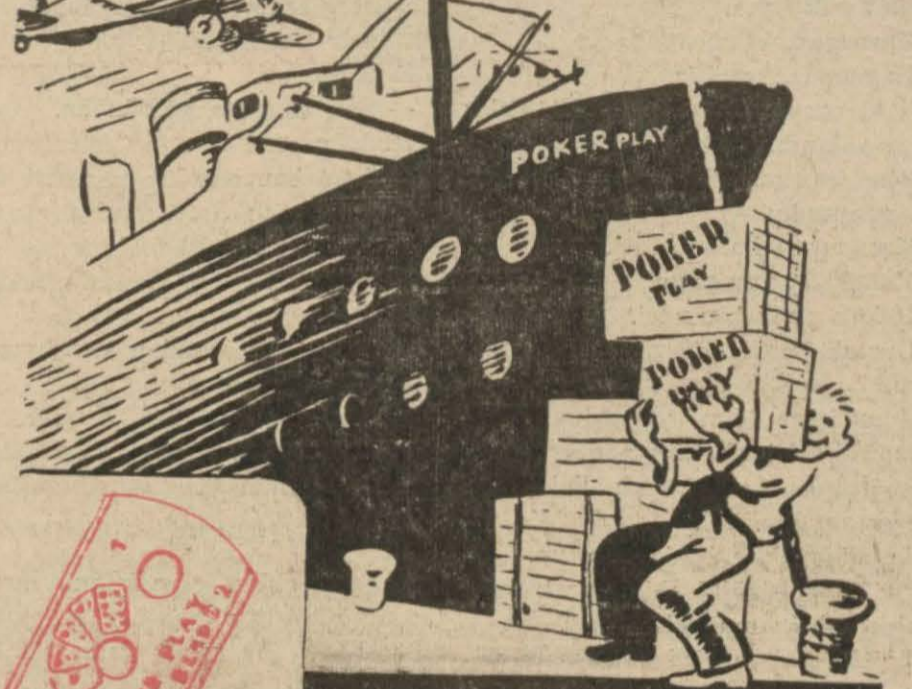
ANİ TESİR NEVROZİN

BAŞ, DiŞ, NEZLE, GRİP,
ROMATİZMA, Soğuk algınlığı

ve bütün ağrıları derhal keser. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

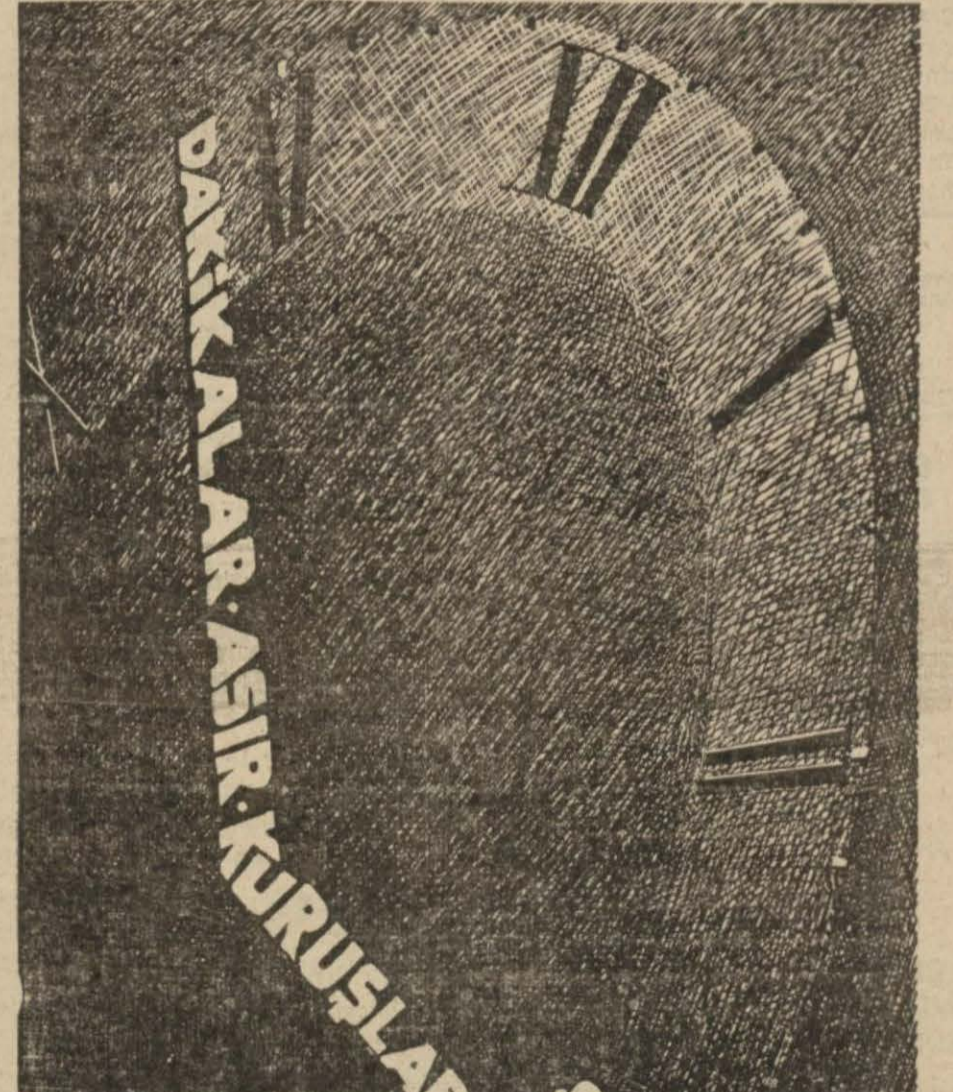
POKER Traş bıçakları
Dünyanın en iyi traş bıçaklarıdır.

POKER PLAY

traş bıçakları getir. Her yerde bulunur. Markasına dikkat ediniz.

Deposu. Jak Dekato ve Şür. Tahtakale No. 51 İstanbul

T. İŞ BANKASI

1940 Küçük
Carî Hesaplar
İKRAMIYE PLÂNI

1 adet 2000 liralık	=	2000.—	lira
3 » 1000 »	=	3000.—	»
6 » 500 »	=	3000.—	»
12 » 250 »	=	3000.—	»
40 » 100 »	=	4000.—	»
75 » 50 »	=	3750.—	»
210 » 25 »	=	5250.—	»

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs,
1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarih,
terinde yapılır.

